ANT

6. CİLT

Orman Ve Fındık Vurgunu, Kredi Soygunu!

Haftalık Dergi • 1 Temmuz 1969 • Sayı 131 • 125 kuruş

KAN VE ZULÜM KOALİSYONU

HAFTANIN NOTLARI

Başkapitliste duyuru!

Geçenlerde İstanbulda yapılan kapitalistler kongresinde başkapitalist Watson, sosyalist sistemin iflasa gittiğini ve istikbalin liberalizme ait olduğunu söylemişti. Kendisine en susturucu cevabı, komünistlerden çok Amerikan dümensuyundaki ülkelerin ağır bastığı Birleşmiş Milletler Teşkilatı vermektedir. Geçen hafta gazetelerde yayınlanan haberlere göre, Birleşmiş Milletler'in 796 sayfalık istatistiklerinde, «1958-1967 döneminde sosyalist ülkelerin iktisadi kalkınmasının kapitalist ülkelerinden birbuçuk defa hızlı olduğu» bildirilmektedir. Küstah Amerikalıya duyurulur!

22 haziran

DİSK direnecek

■ DİSK Yönetim Kurulu, Genel Başkan Kemal Türkler'in başkanlığında bir toplantı yaparak asgari işçi ücretleriyle ilgili kararı görüşmüştür. Toplantıdan sonra yayınlanan bildiride, işçi asgari ücretlerini altı bölgede kısmen artıran karara karşı işverenlerin yeni tertiplere giriştikleri belirtilmekte, ücretler temmuzdan itibaren artırılmazsa, «DİSK'in bütün işçileri işyerlerinde fiili direnmeye çağıracağı» ifade edilmektedir. Bildiri, «İşçi hareketleri Türk İş ile AP iktidarının planladığı oyuna göre değil, devrimcilerin anayasa doğrultusunda gerçekleştirmek istedikleri emekten yana reformlar ve eylemlerle kendi sınıfsal yolunu izleyecek ve elbet zafer kazanacaktır.» cümlesiyle sona ermektedir. Öte yandan Kocaeli'deki DİSK üyesi sendikalar bir toplantı yaparak Türk İş'i şiddetle suçlamışlar, toplantıdan sonra yayınladıkları bildiride, «Her dönemde iktidarda bulunanların dümensuyuna giren, Türkiye'de asgari günlük ücret 20 liranın altında olursa genel greve gideriz diyerek 15 liraya imza koyanların ne kadar gülünç durumda olduklarını görmekteyiz» demişlerdir. Sendikalar, işçi emekliliğiyle ilgili kanunun çıkartılması ve 1.1.1969'dan itibaren uygulanması için bütün siyasal partileri göreve çağırmışlardır.

Nezarete alındılar

■ Eskişehir'de Türk İş tarafından düzenlenen mitingte «huzur bozucu ve kışkırtıcı beyanname dağıttıkları» iddiasıyla beş TİP'li genç nezarete alınmışlardır. İşçi emekliliği kanunu ile ilgili miting sırasında polisin nezarete aldığı gençler, Fikir Kulübü Başkanı Gündüz Mutluay ile Erol Pektaş, Vedat Boranoğlu, Bayram Yılmaz ve Ömer Özkan'dır.

«Fruko» enflasyonu

■ İçişleri Bakanı Sükan, anayasa gereğinde istifa etmeden önce İstanbul'da giderayak bazı incelemeler yapmış ve halkın «fruko» dediği toplum polisi sayısının İstanbul'da 1700'den 3000'e çıkartılacağını müjdelemiştir. Sükan, son olaylar sırasında üniversite öğrencilerine vahşice zulmeden toplum polisinden memnun olduğunu ve üniversitede herhangi bir olay çıktığında önce askerin değil polisin müdahale edeceğini söyleyerek öteden beri sürdüregeldiği terörün devam ettirileceğini ima etmiştir.

Şoförlerin boykotu

■ Kamyon şoförleri, taşıma ücretlerinin düşüklüğünü protesto amacıyla Tuzla Köprüsü başındaki kantarda, kamyonlarını yol üstüne bırakarak yolu kesmişlerdir. Saatlerce tıkanan yol, askeri trafik ekiplerinin müdahalesiyle açtırılmıştır. Şoförler, piyasada geçerli nakliyat ücretleri kile başına 15-16 kuruş olduğu halde, nakliyat şirketlerinin kamyonlara 5-6 kuruştan yük vererek kendilerini sömürdüklerini söylemektedirler.

23 haziran

Odalarda kaynaşma

■ Hükümetin erteleme kararına rağmen Odalar Birliği seçimlerinin yapılması ve Müslüman Kardeşler'in Mason Biraderler'i mağlup ederek yönetimi ele geçirmesi, gerek odalar birliği bünyesinde, gerekse kabine içinde biraderler - kardeşler mücadelesini şiddetlendirmiştir. Ticaret Bakanlığı'nın Birliğin emrindeki «muhtelif» adı ile tanımlanan 20 milyon dolarlık kotadan sonra 500 bin dolarlık «acil ihtiyaçlar» kotasını da misilleme olarak kaldırması üzerine, Birlik yetkilileri Danıştay'da iptal davası açmışlar ve hükümetçe Birlik emrine verilen kotanın bakanlıkça kaldırılamayacağını söylemişlerdir. Ticaret Bakanı Ahmet Türkel'in emriyle Birlik merkezinin işlemlerine de bakanlıkça elkonulmuştur. AP Genel Yönetim Kurulu'nda kendisine bu konu hakkında yöneltilen sorular karşısında hayli terleyen Demirel, «Odalar Birliği'nin komandolar tarafından işgaline çok üzüldüğünü, olayın Danıştay'a intikal ettiğini, Danıştay'ın kararına göre meselenin halledileceğini» söylemiştir.

İşçiler elkoydular

■ Çorum'a bağlı Alpagut Linyit İşletmesi'nde çalışan 800 maden işçisi işletmeye elkoymuşlardır. İki aydan beri ücretlerini alamayan işçiler, işletmenin eski taahhütlerini nazara almayarak kömür satışlarını peşin para ile yapmaya ve satış bedellerini ücretlerine mahsuben bölüşmeye başlamışlardır. İlgililer bir süreden beri devam eden bu durumdan haberdar oldukları halde, işçilerin haklı direnişi karşısında müdahale edememektedirler.

Troçki de toplatıldı

■ Ser Yayınları tarafından yayınlanan Ekim Dersleri adlı kitap Ankara 4. Sulh Ceza Hakimliği kararıyla toplatılmıştır. Troçki'nin bu eserini türkçeye çeviren Bekir Harputlu için de tutuklama kararı verilmiş, Harputlu emniyete giderek teslim olmuştur.

24 haziran

Demirel'e açık mektup

■ 783 bin Türk memur ve hizmetlisini temsilen Türkiye Kamu Personeli Sendikaları Konfederasyonu (Türk Persen) Genel Sekreteri Sakıp Hiçerimez, Başbakan Demirel'e bir açık mektup yazarak kendisini Türk Ulusu'na şikayet etmiştir. Açık mektupta, «Reformist Personel Kanunu ile ilgili olarak Türk ulusunun manevi şahsiyeti önünde memur ve hizmetlilere uzattığınız, «Sözüm senettir» cümlesinde ifadesini bulan karşılıksız çek, geçersiz ellerde kaldı. «Bizim millete vereceğimiz bir hesap yoktur» şeklinde ifadelendirdiğiniz bir cümle ile, yakınları ile 3 milyon kişiyi bulan 783 bin Türk memur ve hizmetlisini milletin dışında kabul ettiğinizi ilan ettiniz. Türk ulusunun sinesinden çıkmış, Türk ulusunun hizmetinde bulunan bir kitleyi bir zamanlar DSİ Genel Müdürü olarak Türk ulusuna hizmet eden bir memur olduğunuzu unuttuğunuz gibi unuttunuz. En yakın mesai arkadaşlarınız da, «Personel Kanunu gibi işler için meclisler olağanüstü toplantıya davet edilemez» diyebiliyorlar. Bu nedenlerle, her an yüce meclisi toplantıya çağırabilme kudretinde bulunan zatıalinizi Türk Ulusu'na şikayet ediyorum» denilmektedir.

Misyonerlik Oyunu

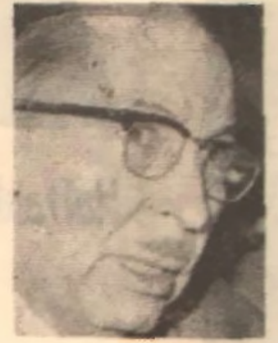
■ Ülkemizde halka dönük bir sinemanın yaratılması için çalışan ve «Genç Sinema» adlı altında birleşen devrimci gençler, bu yıl üçüncü defa düzenlenen «Hisar Kısa Film Yarışması»nın artık çığırından çıktığını, bu nedenle yarışmaya katılmayacaklarını açıklamışlardır. Genç sinemacılar yarışmaya yabancı sermayenin ödül koyduğunu ve bunun burjuva aydınlar için yapıldığını, halktan uzak durduğunu belirterek, «Emperyalizm Robert Kolej kolonisinde de misyonerlik oynuyor demektir. Bu oyuna alet olmamak için yarışmaya katılmıyoruz» demişlerdir.

Sessiz Yürüyüş

İlçeyi ikiye bölerek geçen Hazar yüksek gerilim hattından enerji alacaklarını uman, fakat sonunda aldatıldıklarını anlayan Ergani'liler «Boğaza köprü, bize törpü», «Batıya zerafet, doğuya sefalet», «Batıya şıklık, doğuya karanlık» gibi yüzlerce dövizle önceki hafta bir sessiz protesto yürüyüşü yapmışlardır. Yürüyüş sonunda «İşte elektriğimiz» yazılı bir gaz lambası, hükümet kapısının konağına bırakılıp gençler tarafından başında nöbet tutulmuştur.

25 haziran

Bahşişler!

Yılın yarısından fazlasını dış gezilerde geçiren Dışişleri Bakanı Çağlayangil'in her yerde devlet kesesinden ödediği bahşişlere ait «verile emirleri» Sayıştay tarafından onaylanmamıştır. Bu çeşit bahşişlerin devlet bütçesinden ödenmesini öngören mevzuat olmamakla birlikte şimdiye kadar «tefsir kararı» alınarak ödenegeldiği, ancak Çağlayangil'in her çıkışta ödediği bahşişlerin muazzam meblağlara ulaşması karşısında Sayıştay'ın bu kararı verdiği anlaşılmıştır. Gerçekten de, devlet bütçesinden sadece Cumhurbaşkanı ve Başbakan'ın gezileri için «bahşiş faslı» ayrılmaktadır.

Seçime gölge düştü

■ TİP Merkez Yürütme Kurulu, Genel Başkan Mehmet Ali Aybar'ın başkanlığında yaptığı toplantıdan sonra bir bildiri yayınlamıştır. Bildiride, son zamanlarda iktidarın himaye ve teşvikiyle artan zorbalık ve terör hareketlerine değinilerek şöyle denilmektedir: «Bu ortam içinde büyük seçimlerin üzerine şimdiden gölge düştüğü ve seçim emniyetinin tamamen ortadan kaldırıldığı muhakkaktır. AP iktidarı tek başına hükümet kurma ümidini yitirdiği ölçüde, seçimlerin güven içinde cereyanını önlemek ve bir bakıma da Türkiyede perde arkasından oyun oynama hazırlıkları içinde bulunan çevrelere imkan hazırlama gayreti içindedir. Yunan basınında da, Türkiyede solcuların demokrasiyi tehlikeye düşürdüğüne işaret edildikten sonra Amerikalıların Türkiye'de de Yunanistan biçimi otoriter bir idarenin kurulmasını arzu etmeye hakları bulunduğu ifade edilmektedir.» TİP, ayrıca, işçi emekliliği, toprak reformu, üniversite reformu tasarılarıyla, genel af kanunu teklifinin kabulü ve yeni ikili anlaşmaların görüşülmesi için meclislerin olağanüstü toplantıya çağırılmasını Cumhurbaşkanı'ndan istemiştir.

Hatko mahkum oldu

■ Ünlü Yunan yazarı Kazancakis'in bir eserini türkçeye çeviren mütercim Nevzat Hatko, 5. Ağır Ceza mahkemesi'nde yapılan duruşması sonunda bir yıl hapse mahkum edilmiştir. Kazancakis'in «Ya Hürriyet Ya Ölüm» isimli bu kitabında türklüğe hakaret edildiği ileri sürülmektedir.

26 haziran

Peru'da devletleştirme

■ Peru'da baştaki devrimci hükümetin Amerikan emperyalizmine *karşı savaşı devam* etmektedir. Peru Hükümeti, son kararıyla özel şahıslara ait bütün toprakları devletleştirmiş ve bunları topraksız köylüler arasında dağıtacağını açıklamıştır. Cumhurbaşkanı Juan Velasco Alavardo'nun, toprak reformuna derhal *başlanacağını, gerek yerli* ve gerekse yabancılara ait topraklara elkonulacağını söylemesi, Peru'da milyonlarca dolar değerinde arazi edinmiş Amerikalıları telaşa düşürmüştür. Peru'da gaspettiği topraklara elkonulacaklar arasında, Başkan Nixon'un *«uzmanlar komandosu»* başkanı Newyork Valisi Nelson Rockefeller de vardır. Bilindiği gibi Rockefeller Latin Amerika'da Birleşik Amerika'nın çıkarlarını garanti altına almak üzere bir geziye çıkmak istemiş, fakat bu gezi bütün Latin ülkelerinde *büyük tepki ve protestolarla* karşılanmıştır. Öte yandan, yine Peru'da, başkent Lima'nın 600 kilometre güneyindeki Huanta şehri, onbinlerce köylü tarafından işgal edilmiştir. Tutuklu bulunan köylü liderlerinden Manuel Calcavanti'ye karşılık köylüler *vali ile muavinini rehine ola*rak almışlar, liderleri serbest bırakılmadığı takdirde bu iki şahsı idam edeceklerini açıklamışlardır. Köylülerin işgal hareketi sırasında polisle meydana gelen muharebede 12 kişi ölmüş, 50 kişi de yaralanmıştır.

27 haziran

Almanya'da direniş

■ 9 devrimci Türk gencinin öğrenciliklerinin kaldırılması ve *burslarının kesilmesi* üzerine protesto hareketlerine devam eden toplumcu Türkler, bu defa da Berlin'den Bonn'a kadar bir protesto yürüyüşü yapmaya karar vermişlerdir. Alman basınında da Türk gençlerine milli eğitim bakanlığınca yapılan baskı büyük tepki yaratmış ve Alman gazeteleri 9 Türk için iltica hakkı tanınmasını istemişlerdir.

3 milyar açık

■ Devlet gelirleri ile ihracatımızın istenilen seviyeye ulaşamaması, döviz rezervlerinin gittikçe azalması, ekonomimizi oldukça güç duruma sokmuştur. Merkez Bankası, hazinenin net açığının bu yılın *ilk ayında 495 milyon arta*rak 3 milyar 871 milyon liraya yükseldiğini açıklamıştır. Bu durum, Türkiye'nin tam bir enflasyona ve krize sürüklendiğini göstermektedir.

Yabancı sermaye!

■ Uluslararası Ticaret Odası Kongresi'ne sunulmuş olan bir raporda 1951'den 1968'e kadar 41.5 milyon doları nakdi olmak üzere Türkiye'ye 94 *milyon dolarlık* yabancı sermaye yatırımı yapıldığı açıklanmıştır. 41.5 milyon dolarlık nakdi sermayenin yüzde 85'i, yani 35 milyon dolar kâr transferi ile Türkiye'den çıkmıştır. Böylece Türkiye'nin yabancı yatırımlardan kazancı «sıfıra sıfır» olmaktadır.

28 haziran

Sosyalizme kaydı

■ Sudan'dan sonra Güney Yemen'de de sosyalizme geçilmiştir. *İktidardaki Güney* Yemen Ulusal Kurtuluş Cephesi, cumhurbaşkanı Kâhtan Eş Şaabi'yi görevinden alarak yerine beş kişilik bir başkanlık konseyi kurmuş ve konsey ülkeyi «sosyalizme yönelteceğini» ve sosyalist ülkelerle daha sıkı ilişkiler *kuracağını açıklamıştır.*

NATO'nun lağımları

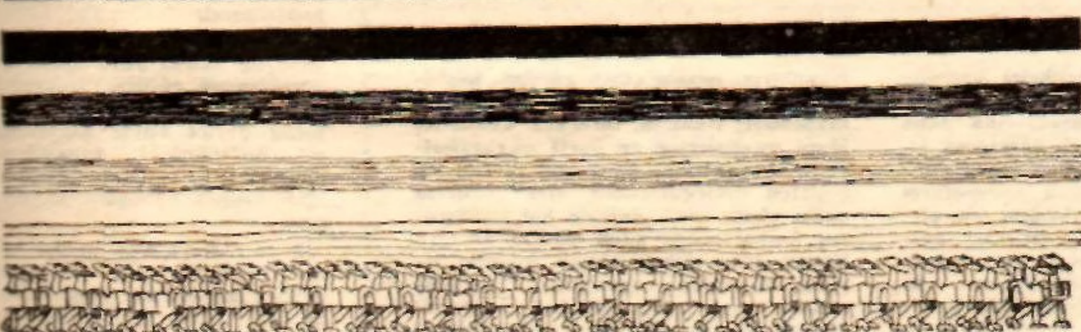
■ Akhisar'da NATO Hava Alanı Foseptik çukurunu temizlemekte olan dört erden biri zehirlenip ölmüş, diğer üçü de koma halinde hastaneye kaldırılmıştır. Emperyalizmin propagandasında, NATO'nun Türkiye'yi koruyacağı iddia edilmektedir. Oysa asıl korunacak olan Amerikan korporasyonlarının çıkarlarıdır. ateş hattında bulunan Türkiye ise NATO için bir ucuz asker deposudur ve Türk erleri Türkiye'deki Amerikalıların en adi işlerinde kullanılmaktadır. Türk erlerine kendi vatanında Amerikan askerlerinin pisliği temizletilmektedir.

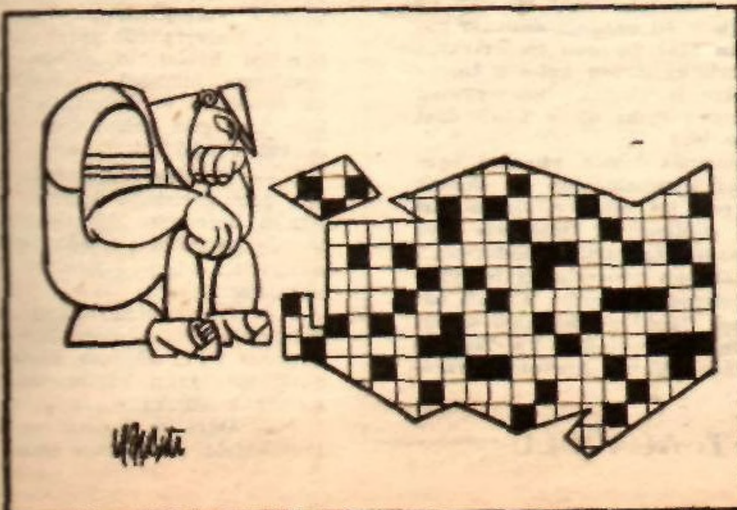
Türk İş fiyaskosu

■ Büyük bir cakayla işçiyi sokağa dökeceğini ilan eden Türk İş Genel Sekreteri, yönetim kurulunun son toplantısından sonra diğer işbirlikçi sendikaların baskısıyla tersyüz ederek işçiyi sokağa dökmekten vazgeçmiş ve politikacılarla pazarlığa oturacağını açıklamıştır.

·GÖZ GÖRE · YALÇIN ÇETİN ·

HAFTANIN YORUMU

DOĞAN ÖZGÜDEN

Terörün Hedefi!

SÖZÜM, sabahtan akşama dek «anayasa» kelimesini *dillerinden düşürmeyen, «dediğim* dediktir» zihniyetiyle sayısız devrimcinin partiden kopmasına, hiç değilse pasif kalmasına sebep olan TİP yöneticilerine, bu yöneticilerin sorumluluklarına düne kadar ortak oldukları halde 12'ye çeyrek kala çarkedip bir bardak suda fırtına kopartanlara, ve sosyalist bir çekirdek meydana getirmeden, onun ağırlığını kabul ettirmeden devrimci nitelikleri çok şüpheli unsurlarla «geniş cephe» kurmak hevesine kapılanlaradır... Bugün Türkiye'de AP *ve CHP'nin başını çektikleri bir «zulüm ve kan koalisyo*nu»nun terör kasırgası esmektedir. Sosyalist örgütün devrimci militanlarına en ağır baskılar yapılmakta, il başkanları dahi polisin tedhiş metodlarıyla karşı karşıya bırakılmaktadır. Bir yılda üç şehit, yüzlerce yaralı veren devrimci gençler grup grup avlanarak polisin işkence hücrelerine, mahkemelere sürüklenmekte, yüzlercesi zından köşelerinde inletilmektedir. Patronun ve ağanın zulmüne karşı direnen işçiler ve köylüler, polisin tekmesi, jandar*manın dipçiği altında ezilmektedir. Devrimci yazar ve* düşünürler aleyhine düzinelerle dosya açılmakta, tutuklamalar, mahkumiyetler, hapisler birbirini kovalamaktadır. Devrimci örgütler binbir provokasyonla birer birer mahkemeye sevkedilmekte, kapatılmakta, üyeleri «tehlikeli caniler» gibi teşhir edilmektedir. Ölüm, zulüm, provokasyon, tehdit, baskı, şantaj Türkiye'de kol gezmektedir artık!

VE bütün bunlar, şu, tek kelimesinin, terk virgülünün değiştirilmesine dahi karşı çıktığımız «anayasa»nın gölgesinde olmaktadır. TİP'in gelmiş *geçmiş tüm yöneticileri, sadece böyle bir anayasanın varlı*ğının sosyalist ve anti - emperyalist hareketi başarıya götüreceğini sanmak yanılgısı içinde devrimci bir eylemin gerektirdiği örgütlenmeyi, eğitimi ve bütünleşmeyi ihmal etmişler, sadece kişisel görüşlerinin ve kaprislerinin doğrultusunda hareket ederek partinin bütün sosyalist güçleri bünyesinde toplaması, gerçekten devrimci bir örgüt niteliği kazanması imkanlarını ortadan kaldırmışlardır. Ne yazık ki, bunca acı tecrübelere ve büyük kongrenin *iradesine rağmen demokratik merkeziyetçiliğin uygulan*masından, ihraç edilmiş üyelerin tekrar partiye alınmasından, devrimci eğitimden ve derinlemesine örgütlenmeden kaçınılmaktadır. Devrimci gençliğin desteğini kazanmak için hiçbir gayret gösterilmemekte, aksine zaman zaman devrimci gençliği suçlamak gibi tersliklere bile düşülmektedir. Büyük çoğunluğu, yöneticilerin itici tutumu yüzünden partiden kopmuş sosyalistlere gelince, onlar da psikolojik ve kişisel nedenlerle hatalı bir stratejiye sap*lanarak «geniş cephe» kurmak hayali içinde devrimciliği* tartışma götürür unsurlarla güçbirliği yapmak hevesine kapılmışlar, faşistlikleri müsellem kişileri dahi bağırlarına basarken, CHP'ye toz kondurmazken, TİP'li sosyalistleri yüzde yüz karşılarına almışlar, böylece sosyalist potansiyeli bölme fiiline onlar da katılmışlardır.

İSTER sabah akşam «anayasa»dan başka söz edilmesin, ister «milli demokratik devrim» sloganıyla geniş cephecilik yapılsın, işte katı gerçek: Bugün anayasa hiçbir kelimesi, hiçbir virgülü değiştirilmeden yürürlükte durduğu, geniş cephenin tabii müttefiki *sayılan unsurlar hâlâ «ortanın solu»ndan dem vurduğu* halde, «zulüm ve kan koalisyonu», tüm sosyalistleri, TİP'li olsun olmasın, karşısına almış, en dehşet verici metod ve silahlarla saldırmaktadır. Bugün hapishane koğuşlarında TİP'li gençlerle, «geniş cephe»ci gençler omuz omuza, diz dize çile doldurmaktadır. Bu terör seçim günü yaklaştıkça daha da şiddetlenecektir. Çünkü Amerikan emperyalizminin iradesi, komprador burjuvazi -toprak ağası- Amerikancı bürokrat üçlüsünün ekonomik iktidarını po*litik alanda da AP-CHP koalisyonu şeklinde gerçekleştir*mek ve «aşırı sol» diye isimlendirdiği grupları tasfiye etmektir. Amerika'nın ve yerli işbirlikçilerinin gözünde «aşırı sol», içimizdeki çatışmalar ne olursa olsun, TİP'in geçen seçimde aldığı yüzde 3 oranındaki oyda gücünün ifadesini bulmaktadır. Bu oranın önümüzdeki seçimde artırılamaması, seçimden sonra «aşırı sol»un kökten tasfiyesi için «zulüm ve kan koalisyonu»na daha büyük cesaret verecektir. Bu gerçek karşısında gerek TİP yöneticilerine, gerekse «geniş cephe»ci sosyalistlere büyük sorumluluk düşmektedir. Son günlerin acı tecrübelerinden ders alarak karşılıklı itici ve bölücü davranışlardan kurtulmak, seçimlere bir bütün halinde gitmek. Bugün sosyalist ve anti - emperyalist harekete katılan büyük kitleler bunu beklemektedir. Bu konu üzerinde ileride tekrar duracağız.

Gençliğe Karşı Kan ve Zulüm Koalisyonu !

İNÖNÜ - DEMİREL - SÜKAN
— Her şey filipin demokrasisi için —

ÖNÜMÜZDEKİ seçimlerden sonra kurulması mutasavver iktidar koalisyonunu gerçekleştirebilmek için, Amerikan emperyalizminin de teşvik ve desteğiyle Türkiye'de bugünden devrimci güçlere karşı bir **«Zulüm ve Kan Koalisyonu»** kurulmuştur. Koalisyonun kanatları, şimdiki iktidar partisi AP ve müstakbel siyasi koalisyonun adayı CHP'dir.

Zulüm ve Kan Koalisyonu, seçim sathımailinde kendisine boy hedefi olarak, devrimci üniversite gençliğini seçmiştir. Son işgal ve boykot olaylarından bu yana, cumhuriyet tarihinde eşi görülmemiş bir **«öğrenci avı»** başlamış, Sükan'ın bütün polisleri devrimci gençleri yakalamak üzere seferber edilmiştir.

Gerek AP'nin, gerekse CHP'nin amacı, seçim döneminde Türkiye'nin temel sorunlarını dile getiren ve bozuk düzenin savunucularına karşı, savaş açan devrimci gençliğin sesini boğmak, sosyalist partinin genç militanlarını sindirmek ve seçim kampanyası'nı Amerika'nın istediği filipin demokrasisi'nin **«sağırlar diyaloğu»** halinde sürdürüp büyük halk kitlelerini bir kez daha oyuna getirmek, komprador burjuvazi - toprak ağası - Amerikancı bürokrat koalisyonunun siyasi iktidarını bir dönem daha Türkiye halkının başına tebelleş etmektir.

ANT'ın aylarca önce açıkladığı bu Amerikancı koalisyon planı, bazı devrimci çevrelerin gaflet uykusundan uyanmakta çok geç kalmaları yüzünden bugüne kadar adım adım başarıyla uygulanmış ve nihayet en vurucu safhasına girmiştir.

Adalet Partisi'nin iktidara geçtiği günden beri gençlik eylemlerinin karşısında olduğu, en küçük direniş hareketlerini komandoları kışkırtarak, toplum polisini seferber ederek, savcıları harekete geçirerek ezmeğe çalıştığı bilinmektedir.

Devrimci çevreleri kendi safına çekebilmek için CHP bir süre iktidarın bu zulüm ve kan operasyonuna zaman zaman karşı çıkmışsa da, son haftalarda onun da maskesi düşmüş, gerçek çehresi meydana çıkmıştır. CHP yönetim kurulunun devrimci gençleri **«yıkıcılık, marksist - leninistlik, bozgunculuk»**la suçlayan bildirisinden sonra devrimci öğrenciler, AP ile CHP'nin **«zulüm ve kan koalisyonu»** karşısında bulunduklarını anlamışlardır.

Son haftaların gelişmelerinde en ilgi çekici noktalardan biri de, CHP'nin devrimcilerden yana göründüğü günlerde oldukça nötr davranan bürokrasinin de birdenbire gençliğin karşısına geçmesi olmuştur.

CHP'nin suçlamalarına ilk ayak uyduran üniversitenin işbirlikçi yöneticileri olmuş, üniversiteye polis sokturarak gençlerle emniyet kuvvetlerini karşı karşıya getirmiş, sonra da bildiriler yayınlayarak devrimci gençleri **«marksist - leninist bozguncular, yıkıcılar»** olmakla suçlamışlardır.

Polisler bir yandan öğrenci avını sürdürürken, savcılar da hummalı bir faaliyet içinde dosya üstüne dosya açmağa, en önemlisi bazı yargıçlar da arka arkaya tevkif müzekkeresi kesmeğe başlamışlardır. Hafta sonunda gazetelerde yer alan haberlere göre, tutuklanan yada haklarında tevkif müzekkeresi kesilip aranan öğrencilerin sayısı 100'ü aşmıştır.

Ve yine CHP'nin geriye çarkedişinden sonra, silahlı kuvvetlerin bazı kademelerinde de devrimci gençliğe karşı cephe alındığı, **«ordu - gençlik elele»** sloganlarının sokakları çınlatmasından birkaç gün sonra devrimci eyleme katılan askeri üniversite öğrencilerinin askeri mahkemelere sevkedildiği, hattâ askeri makamlarca tutuklandığı gözden kaçmamıştır.

Bu arada bir başka darbe de, bir yıldan beri faaliyette bulunan Demokratik Devrim Derneği'ne vurulmuştur. Bir çok sosyalisti ve devrimciyi bünyesinde bulunduran Demokratik Devrim Derneği, sorumluları hakkında açılan kamu davası sonuçlanıncaya kadar İstanbul 5. Sulh Ceza Mahkemesi kararıyla faaliyetten menedilmiştir. Karar, polisin verdiği birtakım raporlar üzerine, **«Dernek sorumlularının derneğin gayesi dışına çıkmaları ve bazı gizli faaliyetlerde bulunmaları»** gerekçesi ileri sürülerek alınmıştır. Karar üzerine derneğin merkezi siyasi polis tarafından aranmış, malları muhafaza altına alınarak mühürlenmiştir.

Haklarında dâva açılan dernek genel başkanı Dr. Kemal İşler, İstanbul Şubesi Başkanı Sıtkı Eser ve diğer yöneticiler bu karara bir üst mahkeme nezdinde itiraz edeceklerdir.

Bu gelişmelerden iktidarın başı da o kadar memnundur ki, geçen hafta içerisinde gazetecilere verdiği demeçte, adaletin bu tutumundan takdirle sözetmekten kendini alamamıştır. Süleyman Bey demektedir ki:

«Bu hareketler diğer ülkelerde de aynı unsurlar tarafından istismar edilmekte, meşru düzeni yıkmak isteyenlerin damgasını yemektedir. Ancak halkoyu bundan tedirgin olmağa başlamış, tehlikeyi görmüş, bu suretle kaza organları suçluların takibinde daha süratli ve titiz davranmağa başlamıştır. Hükümet olarak tam bağımsız kaza organları üzerinde hiçbir etkimiz yada talebimiz olamaz. Kaza organları, emniyet kuvvetleri ve ordu, demokratik rejime güvendikçe ve destekledikçe, bu hareketlerin rejimi tahrip etmesi imkansızdır. Adalet, ordu ve diğer demokratik kuruluşlar rejime güvenmekte, rejim düşmanlarını teşhiste gittikçe daha uyanık hale gelmektedirler.»

Süleyman Bey durumu çok doğru teşhis etmiştir. Bürokrasinin CHP'nin gözlerinin içine bakan kanadı, zulüm ve kan koalisyonun dümensuyunda **«rejimi korumak»** bahanesiyle devrimci gençliğin, her türlü devrimci eylem ve yayınların karşısına dikilmiştir. **«Rejimi korumak»** gerekçesi altında bugün savunulan Amerika'nın istediği **«filipin demokrasisi»**dir.

Devrimci gençlik, bu **«kan ve zulüm koalisyonu»**nun terör kampanyası karşısında, geçen

CUMHURBAŞKANI SUNAY
— Bu zulme ne diyor? —

hafta TMGT'nin çağrısıyla bir **«Devrimci Milliyetçi Demokratik Gençlik Kurultayı»** toplamış ve işbirlikçi cepheye gereken cevabı vermiştir. 23-25 Haziran tarihleri arasında İstanbul, Ankara, İzmir, Trabzon ve Eskişehir'den gelen Devrimci Yüksek Öğrenim Örgütleri temsilcilerinin katılmasıyla aralıksız sürdürülen kurultay sonunda, devrimci gençliğin bugün Türkiye'yi hangi hedeflere ulaştırmak için savaş verdiğini madde madde açıklamıştır. Bildiride yer alan ilkelerin mefhumu muhalifinde, devrimci gençliğe karşı çıkan «kan ve zulüm koalisyonu»nun ihaneti bütün çıplaklığıyla sırıtmaktadır.

İşte devrimci gençliğin hedefleri:

«A) EĞİTİM VE ÜNİVERSİTEYE İLİŞKİN KONULAR:

1 — İlk Okuldan Üniversiteye kadar bütün eğitim düzenin ve temel felsefesinin ülke gerçeklerine ve çağdaş bilim anlayışına uygun olarak derhal değiştirilmesi,

2 — Türkiye topraklarında yaşayan bütün yurttaşlara eşit öğrenim ve eğitim imkanlarının, 1961 Anayasasına uygun olarak devlet eliyle sağlanması ve önümüzdeki sanayileşme dönemi için, eğitimin planlı şekilde teknik öğrenime kaydırılması,

3 — Anayasaya aykırı olan özel okulların Cumhuriyet Senatosu araştırma raporlarında da belirtildiği gibi, ruhsatlarının derhal iptal edilerek, özel okullarda okuyan öğrencilerin yeni açılacak Devlet Üniversitelerine yerleştirilmesi,

4 — Üniversitede görev almış öğretim üyelerinin, bütün zamanlarını bilimsel araştırma ve öğrenime vermeleri ve böylece tam gün çalışma esasının derhal gerçekleştirilmesi,

5 — Çağdaş bilim anlayışının çok gerisinde kalmış bugünkü üniversite öğretim üyelerinin yerlerini çağdaş bilim anlayışına sahip kadrolara bırakmaları,

6 — Üniversitelerimizin tam anlamıyla bilimsel özerkliğe kavuşması için, düşünce özgürlüğünü kısıtlayan kanun maddelerinin kaldırılması,

7 — Öğretim üyeleri ve öğrencileriyle bir bütün olan Ü-

KÂBUS

Çok muhterem ve sayın General İsmet Paşa İnönü hazretleri, çok anlaşılır bir seçim telâşı içerisinde, geçende, «... zorbalık içinde yaşamıya Türkiye'nin ne halinde, ne geçmişinde müstahak olacağı bir günahı olmamıştır,» buyurdular.

Doğrudur, olmamıştır. Bir başka adı da «burjuva diktatörlüğü» bile olmayan bugünkü zorba düzen içinde yaşamıya Türkiye'nin ne halinde, ne geçmişinde müstahak olacağı bir günahı olmamıştır ya, Paşa Generalin ve dostlarının da, sittin yıl başından eksik olmadıkları Türkiye'yi zorbalıktan kurtarma yolunda şuncacık sevaba girdiklerini duyan varsa beri gelsin!

Türkiye'de nicedir korudukları, şimdi de «düzeltme»ye uğraştıkları düzenin geçmişinden başlanmıya bir kere! Başlandı mı, Türkiye'nin ve Türkiyelilerin değil ama, taa ne günden bu güne Türkiyeyi, ve Türkiyelileri bu «hal»e getirenlerin, başta sayın Paşa General olmak üzere, işledikleri günahlar sayılmakla tükenmez. Tarih - ki isimleri ve fiilleri okul kitaplarına yaldız harflerle yazdırılmış hazretlerin cemaziülevvellerini bilmektedir-, geçmişte işlenen günahların acısı çıktığı gün böyle cıngar koparmaya kalkanların aslında neye, niçin müstahak olduklarını, Şişli ve Karşıyaka kompradorlarıyla Çukurova ağaları ve onların işbirlikçisi kalemefendileri hayrına nicedir beyni yıkanagelen Cumhuriyet kuşaklarına daha yeni öğretiyor. Daha çok öğretecek ki, o zaman, kendi günahlarını laf arasında Türkiye'ye yamamaya çalışanların ipliğinin nasıl pazara çıktığını hep birlikte daha iyi göreceğiz. Türkiye gerçekten müstahak olmadığı ve sırtına zorla ve zorbalıkla yıkılmış bunca günahın yükünden kurtulmak için kıpırdanmıya başlamışken, ve de Türkiye gençliği Türkiye'nin işçisine, köylüsüne bu yönde elinden geldiğince yol açmaya uğraşıp dururken, onun karşısına çıkıp dayılık etmek, «Zorbalar!» diye yaygara koparmak, geçmiş zorbalıkların üstüne tüy dikmekten başka birşey değildir.

Bugün «zorbalık» diye nitelendirdikleri, her türden gençlik hareketleri, köylünün hakkından ve rızkından gasbedilmiş toprağı işgali, işçinin emek gücüne, hayatına malolan fabrikayı işgali, öğrencinin demokrasi ve devrimci uyanış için, ve de kene tıynetli üç buçuk sosyete prof.'unun kariyer sömürüsünü protesto için üniversiteyi işgali değil midir? Öyleyse vakti zamanında Yunan mübadil topraklarını işgal edenlerin, Ankara'nın ovasına, Keçiören'in sırtına, yurdun sahillerine sahip çıkanların, işçinin emek gücünü, köylünün ürününü aparanların, bankalara, madenlere, ithalata, ihracata, kredilere, idare meclislerine ve parti merkezlerine el koyanların, yani her türden ve çeşitten mütegallibenin -sırf «yurtta sulh» olsun için!- önünde kol kavuşturup halka kaş ve silah çatmak ne idi? Bunun karşılığında alınan icazetle işçinin, köylünün, zanaatkarın nafakasından vergi kesip ensesinde boza pişirmek, bir de «devrim» yapıp, toprağını karasabanla süreduran yarıcı milletini Adalarda Modalarda «çağdaş uygarlık düzeyi»ne çıkartmak ne idi? Ve bu arada (hele bu arada!) dünyayı kasıp kavuran eski düşman emperiyalist gavuru, Abdülhamit'ten kalınca Duyunu Umumiye borçlarını ödeyerekten -tabii «cihanda sulh» olsun için!- dost edinmek ne idi?

Boyunlarında bunca günahla «geceleri rahat uyumama»nın ne demek olduğunu çok iyi bilenler, ikinin biri kendilerini «Geliyorlar! Geldiler!» diye sayıklata sayıklata yarım uykularından uğratan kabusun pençesinden ne yapsalar kurtulamıyacaklardır. Çünkü onların kabusu Türkiye halkının somut yaşantısının «gerçeği»dir. Ve Türkiye bu gerçekten giderek kurtuluşa varacaktır.

T. AĞAOĞLU

ÖĞRENCİ AVINA ÇIKAN TOPLUM POLİSLERİ
— Zulüm koalisyonunun vurucu kuvvetleri —

niversitelerimizde, söz ve oy sahibi olacak şekilde, öğrencilerin yönetime katılması,

8 — Casus oldukları A. B. D. Parlamentosu'nda bile tescil edilen barış gönüllülerinin kovularak, fakültelerimizde sosyal yapı araştırmaları yapan «Halkla İlişkiler» enstitülerinin kurulması,

9 — Üniversitelerin üretime yönelmesi ve halkın sorunlarına çözüm yolu getirecek sosyal ve ekonomik araştırmalara önem verilmesi,

10 — Öğrencilerin beslenme, barınma, dinlenme, araştırma yapma «kitap ders notu vs.» sorunlarının öncelikle ve ciddiyetle ele alınıp çözümlenmesi,

11 — Sosyal ve politik sahada önemli bir rolü olan «Bilirkişilik Müessesesine» bilim anlayışından yoksun ve tüccar zihniyetli öğretim üyelerinin seçiminin üniversitece önlenmesi,

12 — Üniversite özerlikliğini iğrenç menfaatlerine peşkeş çeken, bunu sürdürmek için iktidarın ve onun polisiyle işbirliği yaparak öğrencilerine Rektörlük Binası'nda işkence yaptırtan, öğrencilerini CIA ajanı Commer'in ağzıyla «Marksist - Leninist» olarak gösteren, Rektör ve Senato artık görev yapamazlar. Bunların en kısa zamanda öğretim üyeliğini terkedip, derhal üniversite dışındaki ticarethanelerine dönmeleri.

B) TÜRKİYE'NİN EKONOMİK VE SİYASAL BAĞIMSIZLIĞINA İLİŞKİN KARARLAR:

1 — Sayıları bugünün iktidarınca da bilineyen ve ülkemize askeri müdahale hakkını bile tanıyan ikili antlaşmalar ve bunların sonucu olarak Anadoluyu 32 milyona mezar haline getirebilecek olan üs ve tesislerin derhal tasfiye edilmesi,

2 — Sanayileşmemizi önleyen ve halkımızı sömüren yabancı sermayenin ve montaj sanayiinin tasfiye edilmesi, (1951'den 1967 yılına kadar 36 milyar T.L. yabancı şirketler tarafından yurt dışına transfer edilmiştir.)

3 — Bağımsızlığımızın teminatı olan ordumuz, ulusal olma özlemi içindedir. Ordumuza bu niteliği kazandıracak *milli* harp sanayiinin en kısa zamanda kurulması,

4 — Anayasamızın açıkça öngördüğü gibi, yabancılara satılan petrol ve madenlerimizin (Bütün yer altı ve yer üstü kaynaklarının) halkımızın menfaatleri dolayısiyle derhal *devletleştirilmesi*,

5 — Sanayileşmemizi sağlayacak ve gerçek demokrasinin kurulmasını sağlayacak ve halkımızın büyük çoğunluğunu ağa - mütegallibe - şeyh baskısından kurtaracak ve onları hür inançlı insanlar yapacak olan Toprak Reformunun en kısa zamandan *yapılarak aracı ve* tefeciliğin yok edilmesi,

6 — Dış ticaretimizin, bankacılığın ve sigortacılığın sömürücüler yararına değil, Türk Halkı yararına kullanılması açısından derhal millileştirilmesi,

7 — Çağımızda faşist düzenlerin uyguladığı, *düşünceyi* cezalandıran kanunların kaldırılması ve hapishanelerimizde fikir ve basın suçlarından yatmakta olanların derhal affedilmesi,

8 — Anayasamızın temel ilkelerinden biri olan sosyal adaletin gerçekleştirilerek, işçilerimize insanca *yaşamak olanaklarını* sağlayıcı ücret, konut ve emeklilik haklarının gerçekleştirilmesi,

9 — Gelecek nesillerinin hazırlayıcısı fedakar öğretmenlere iktidar tarafından yapılan zulüm ve baskılara son verilmesi »

İşte bu hedefleri benimsemenin, bu hedeflere ulaşmak için mücadele etmenin «**zulüm ve kan koalisyonu**»nca karşılığı, hapishane ve işkencedir. Bir ay içerisinde yakalanan ve tutuklanan öğrencilerin sayısı İstanbul'da 40'a, Ankara'da 54'e yükselmiştir. Geçen hafta da belirttiğimiz gibi, Demircioğoğlu'nun katili olan polisler hâlâ elde cop, belde tabanca kol gezerken, Kanlı Pazar'ın katilleri hâlâ hür olarak aramızda dolaşırken, 100 öğrencinin demirparmaklıklar arkasına atılması, «**kan ve zulüm koalisyonu**»nun Amerikan emperyalizminin ve yerli işbirlikçilerinin hizmetinde olduğunu kesinlikle belgelemektedir.

Bu terör karşısında, Genel Başkanı Yusuf Küpeli ve diğer yöneticileri halen polisçe aranmakta olan Fikir Kulüpleri Federasyonu Türkiye halkına bir çağrı yayınlayarak yardım istemiştir. «**Halkımızın uyanışı günden güne hızlanıyor, Amerikan emperyalistlerine, ağa ve tefecilere, vurguncu patronlara ve bütün vatan hainlerine karşı kurtuluş savaşımız gelişiyor**» diye başlayan bildiride, bütün yurtseverler, gençleri doyurabilmek, mücadelenin hedeflerini halka anlatabilmek, bölge taramaları yapabilmek için Ankara'da Ziraat Bankası'nın Yenişehir Şubesi'nde açılan 43149, İş Bankasının Yenişehir Şubesi'nde açılan 113716 sayılı hesaplara havale göndermeye çağırılmaktadır.

«**Kan ve Zulüm Koalisyonu**»nun bugün tamamen karşısına aldığı devrimci gençliğe yardımcı olmak, bütün sosyalistlerin, devrimcilerin önde gelen görevidir.

Hüseyin Baş beraat etti

Arkadaşımız Hüseyin Baş'ın bir yıl önce yazdığı «NATO Kovulmalıdır» başlıklı yazıdan dolayı «hükümetin manevi şahsiyetini tahkir ve tezyif» iddiasıyla açılan dava Dördüncü Ağır Ceza Mahkemesi'nde beraatle sonuçlanmıştır.

Gedikli bilirkişilerden Recai Galip Okandan, Sulhi Dönmezer ve Selçuk Özçelik'in verdiği raporu, Baş'ın avukatları Müşir Kaya Canpolat ve Nebil Varuy bilimsel gerekçelerle çürütmüşlerdir. Savcının mahkumiyet istemesine rağmen gerek avukatlarının, gerekse arkadaşımızın yaptığı savunmadan sonra 4. Ağır Ceza Mahkemesi oybirliğiyle beraat kararı vermiştir.

Arap saçı

Yaşar Kemal

Türkiye hiçbir zaman böyle berbat bir duruma düşmedi. Sömürgeciler, sanırsam ki istediklerini Türkiyede gereği gibi uyguladılar. Onların ilk işi milleti bütün yönleriyle yozlaştırıp milli dayanağı kırmaktır. Türkiyenin manzarasına şöyle durup da alıcı gözle bir bakarsak memleketimizi bir yozlaşmanın içinde göreceğiz.

Rüşvet başını almış gidiyor. Türkiyede hiçbir iş rüşvetsiz yapılmıyor. **«Selâm verdim rüşvet değildir deyi almadılar.»** Tam o günü yaşıyoruz.

Esrar kaçakçılığı büyük şebekeler halinde dünyaya kol salmış.

Silah kaçakçılığı artık gündelik işlerden olmuş. Önüne gelen silah kaçakçılığı yapıyor.

Çocuk yayınları bir kuşağı öldürecek, insanı yozlaştıracak en çirkin yazılar, resimlerle dolu... Bütün sömürge memleketlerde bu çocuk yayınları, ön safta döğüştürülen yozlaştırma silahlarıdır. Güney Amerika bu çocuk yayınlarından dolayı daha belini doğrultamıyor. Koskoca bir kıta Amerikanın tutsağı... Bu gidişle zor kurtulacağa da benzer.

Ya filmler... Anayasaya aykırı bir film nizamnamesi Türkiyenin üstünde bir ölüm rüzgarı gibi dolaşıyor. Amerikanın en iğrenç filmlerinin Türkçe kopyaları yılda iki yüz tane sinemaları dolduruyor. İğrençlik, ahlaksızlık diz boyu... Tam bir milleti yozlaştırmanın uygulanması... Sanki film sansürü gizli bir yerden, başka bir milletten emir alıyor. Milli olan her esere bir yasak damgası, milleti yozlaştırma niteliği olan her kopyaya buyur geç...

Bir de Anadoluyu saran futbol hastalığı... Halkın bin yıllık öfkesini futbola, boş heyecanlara kanalize etmek... Bu da Güney Amerikada denenmiş, başarı sağlamış bir metod... Şehirler, kasabalar biribirlerine düşman ediliyor. Futbol sahaları birer Arena... Kırk kişiyi birden linç etmeler, silahlı çatışmalar, insan öldürmeler... Güney Amerikayı iyi incelersek Amerikanın yıllardır oralarda uyguladığının tıpkısı...

Köylü altmış bin parçaya ayrılmış ve ağaların köleliğine terkedilmiş... Bir de din adamları sömürgeciler adına onları uyuşturuyorlar. Uyuşturulmuş, köleliğe mahkum edilmiş memleketin en sömürülen insanları... Ve böylece de sömürgeci uşaklarının oy deposu haline getirilmiş köyler...

Sözümona demokrasi var Türkiyede. Tam Güney Amerika demokrasilerine benzer demokrasi... Bu demokrasi oyunu yalnız büyük şehirlerde. Köylerde sömürgeciler ve uşakları en küçük bir demokrasi oyununa izin vermezler. Köylere sosyalist politikacılar öyle kolay kolay giremezler. Öğrenciler giremezler. Öğretmen kıyımları salt köylünün içindeki uyanmış öğretmenlere karşı girişilen bir tedhiş hareketidir. Köylü yalnız sömürgeciliğin oy yemliğidir. Köye onlardan başka kimsenin girmesine izin vermezler.

Ve kendileri köylerde diledikleri gibi at oynatırlar. Sosyalizm aleyhine, ilericiler aleyhine gene binlerce, onbinlerce broşür, gazete köylere gönderilmeğe başladı. İşçi Partisi aleyhine, Üniversiteliler aleyhine, öğretmenler aleyhine... Bir de başka bir propagandayı el altından yürütüyorlar... Atatürk aleyhine dehşet bir saldırı var. Bu Demokrat Parti devrinden bu yana sürüp gidiyor. Bir de ordu aleyhine yoğun bir propaganda var...

Bir de İşçi Partililer aleyhine korkunç baskılar, seçim süresi yaklaştıkça ağırlaştırılıyor. Suçsuz partilileri tevkifler, İl Başkanlarını döğmeler, ölüm tehditleri... Tam tam Güney Amerikadaki usuller. Bu kadar olur.

Amerikan taklitçiliği, giyimde kuşamda, müzikte, dansta... Şu şehirlere bakın, devrimci olanlar dışında her genç bir Coni kopyası...

Şu broşürler çok alem... Hani köylere dağıtılan... Yıllardır mıcığı çıkmış sözler, yalanlar... Bizim bir tesellimiz var. Sömürgeci uşaklarının bütün yalan tüfekleri geriye teper. Bu, bittecrübe sabittir. Bu ahmaklıklarını daha daha sürdürsünler... Artık sosyalizmin şapka asmak olduğuna kimse inanmıyor. Sürdürsünler yalanlarını... Buna benzer temelsiz yalanları, uşakların içyüzlerini köylüye daha çabuk anlatmamıza sebep olacak...

Güney Amerikada uygulanan bu usul Türkiyede sökecek mi? Bu karmakarışıklık sürüp gidecek mi? Amerikanın ve onun iç uşaklarının bilmedikleri bir şey var. Türkiye başka koşulların memleketidir. Örneğin Türkiyede bir Endonezya katliamı olamaz. Türkiyede bir Yunan darbesi olamaz. Türk ordusu bir Brezilya ordusu, bir Bolivya ordusu olamaz. Türkiyenin iki yüz yıldır bir sömürge olduğu gerçek. Ama Türkiye büyük bir imparatorluğun örgütçülüğünü de içinde taşır. Bunun için ne yaparlarsa yapsınlar Türkiyenin sömürgeliğini daha uzun bir süre sürdüremiyeceklerdir.

Bu yozlaştırmanın içinden, bu Arap saçının içinden gerçek Türkiye öğrencisi, işçisi, köylüsü, askeri, sanatçısı, aydınıyla şöyle bir doğruluyor. Yani gerçek Türkiye, yani büyük olan, yiğit olan, vatansever olan, akıl olan Türkiye...

Bir Süleyman, bir kaç Süleyman buldular Türkiye tarihinin bu karanlığında... Az bir süre sonra Süleymanlar bulamayacaklar. Türkiyenin sağlam gelenekleri, tarihi, kültürü, büyük kişiliği başka Süleymanların çıkmasına izin vermeyecektir.

Bir şeye alıcı gözle bakmak gerek, AP iktidarı kanlı bir seçim hazırlıyor. Düşmanlıklar yaratıyor ve bu düşmanlıkları körüklüyor. Bu seçimde Kanlı Pazar komandoları, kışla haline getirilmiş camiler, Sükan komandoları toplum polisleri çok iş görecekler... Ve seçim kanlı olacak. Türkiyenin gerçek dostları, sahipleri bunun önüne geçmek için bütün güçlerimizi şimdiden seferber etmeliyiz. Yoksa çok geç kalınacaktır. Bütün emareler bunu gösteriyor. AP iktidarının bu korkunç hazırlığını ciddiye alır da, tedbirlerde kusur etmezsek Türkiyeyi 12 Ekim seçimlerinden çıkacak büyük bir felaketten kurtarabiliriz. Benim AP iktidarından umudum kalmadı. O, kendi faydasını düşünecek durumda değil. Onun gözü dönmüş. AP iktidarını yularından tutmak gerek. Kendi uçurumuna doludizgin gidiyor. Onu doludizgin koşturuyorlar. Kendi haline kalsa belki uçurumun ucunda durur.

Türkiye tarihinin en tehlikeli çağını yaşıyor. Bunu böylece bilirsek, felaketin önüne geçebiliriz. Buna gücümüz yeter. Yeter ki gafil avlanmıyalım.

Sosyalistlere kanunsuz baskının yeni bir örneği

POLiS KANUN KiTAPLARINA ELKOYMAĞA KALKIŞTI!

Türkiye İşçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu, son toplantısından sonra yayınladığı bildiride, Anadolu'nun çeşitli yerlerindeki TİP yöneticilerine karşı girişilen saldırı ve baskı hareketleri üzerinde durarak Erzincan, Konya ve Eskişehir il başkanlarına yapılan saldırıları sözkonusu etmiş, bu olayların seçimlerin meşruiyetine şimdiden gölge düşürdüğünü açıklamıştı.

İktidarın tek sosyalist partinin yöneticilerine karşı giriştiği saldırıların en ilgi çekici örneklerinden biri önceki cumartesi günü Türk İş'in düzenlediği miting sırasında TİP adına dağıtılan bildirilerin polis tarafından müsadere edilmesi ve bazı TİP'li gençlerin tutuklanmasıdır.

Bu kanun dışı olayı, bizzat TİP Eskişehir İl Başkanı Avukat Turgut Kazan, ANT'a gönderdiği bir mektupla ve fotoğraflarla açıklamıştır. Mektubu ve fotoğrafları aynen yayınlıyoruz:

«Size Eskişehir'de geçmiş ilginç bir kanunsuzluğu nakledeceğim. Görün neler oluyormuş Anadolu'da. Bir vali, bir emniyet müdürü, bir savcı nasıl kanunları ayaklar altına alıyormuş. Bütün bunlar oldu Eskişehir'de. Kanunsuzluğun başında vali vardı. Zorbalığı o himaye ediyordu. Polis kanunsuzluğa ve zorbalığa alet edildi.

Eskişehir'de 21 Haziran cumartesi günü Türk-İş mitingi vardı. Aynı gün TİP de işçilere seslenen bir bildiri dağıtacaktı. Ne var ki bildiriler fabrika önlerinde dağıtılmak üzere daha partiden çıkarılmadan, polis kapı önünde dağıtıcıları yakaladı.

Emniyet Müdürü'ne koştum, savcıya koştum. Durumu anlatmaya çalıştım. **«Ortada bir kanunsuzluk var, buna engel olun»**, dedim. Savcı bize **«niye bildirileri bugün dağıtma lüzumu duydunuz»** diye sormaz mı? Tepem attı «Beyefendi, bu lüzumu biz takdir edeceğiz, sizin göreviniz yalnızca kanunsuzluğu önlemektir dedim... Ama derdimi kime anlatacaktım? Savcıya anayasadan bahsettim, **«sansür yasak»** dedim. **«Bildiri için izin alınmaz, yargıç kararı olmadan bildiri toplanmaz»** dedim. 22. ve 24. maddelerin açık hükümleri karşısında kanunsuzluk yapıldığını söyledim. Ama dinletemedim... Yazıhaneye geldim ki, her taraf polis kordonu altında. Hemen valiye telefon ettim. **«En büyük mülkiye amirisiniz bu kanunsuzluğu önleyiniz»** diye rica ettim. Yazıhaneden kim çıkarsa takibediliyor, üzeri aranıyordu... **«Bu rezalettir»** dedim... Ancak Vali de aynı şeyleri tekrar etti... **«Siz de bildirileri bugün dağıtmayın»** deyip kesti... Ona göre bizim kasdımız tahrikçilik yapmak, olay çıkartmakmış... Bu yüzden de bize o gün bildiri dağıttırılmayacakmış... Vali beye bunun kanunsuz bir davranış olduğunu anlatmaya çalıştıysam da nafile... Hiçbir şey kâr etmeyecekti... Biz kendi göbeğimizi kendimiz kesecektik. Hemen yeni metodlar bulduk Ve kuş uçmaz sanılan polis kordonunu yararak bildirileri halka ulaştırdık...

Dağıttığımız bildiride özetle şöyle diyorduk:

TİP Eskişehir İl Başkanı Turgut Kazanın yolunu sivil polisler kesiyor (yanda) Kazan, polislerin elkoymak istedikleri kitabın «Türkiye Cumhuriyeti Kanunları» olduğunu yüzlerine çarpıyor. (üstte)

İŞÇİLER.. BİRLEŞİNİZ..

İŞÇİ KARDEŞ,

Olanları hep görüyorsun. Halkın fukaralığı arttıkça artıyor. Fiatlar her geçen gün biraz daha yükseliyor. Buna karşılık Çimento karaborsacısı, demir ve buğday satıcısı milyonlarına milyon ekliyor. İşçi fakir, köylü fakir, bir avuç haramzade ise zengin mi zengin.

Meselelerimiz kanunla halledilir. Kanunlarsa meclislerde kabul edilir. Eğer meclislerde bizler bulunsak, yani kanunlar çıkarken işçi ve köylü olarak bizler oy kullansak, yoksulluk derdi çekmeyiz. Onun için artık birleşmeli, elele verip kenetlenmeliyiz. Bizim partimiz Türkiye İşçi Partisi'dir, saflarına girmeliyiz.

Bildiriler dağıtılırken evimizin de polisçe sarıldığı haberini aldık. Evden çıkan iki genci polis kovalıyor ve **«kaçmayın, yakarım»** diye tabanca çekiyordu. Mahalleli çığlık çığlığa ayağa kalkıyor, **«vuracak çocuğu»** diye bağırıyordu. Tek amaçları bildirilerin işçiler eline geçmesine engel olmaktı... Bunun için her zorbalık mübahtı. Ve anayasada **«Türkiye bir hukuk devleti»** diye yazıyor, başbakan kanunlar olduğunu söylüyordu...

Kanunsuzluğu belgelemek istedik. Bir gazeteci arkadaş çağırdık. Olanları anlattık Üç paketle birlikte dışarı çıktık. Yanımıza başka avukat arkadaşlar da aldık. Polisler hemen üzerimize çullanıverdi. Zorluyor, sürünmeye çalışıyorlardı. Avukat olduğumu bildikleri halde elimdeki paketten dolayı ille de emniyete götürmek istiyorlardı... Direndik... Yazılı emir istedik... Müdür beyin sözlü emri varmış, öyle söylediler... Bizse **«kanunsuz emir dinlemeyiz»** deyip yürüdük. Arkadan bir komiser yetişti. Kolumuza sarılıyor, paketleri almaya ve bizi emniyete götürmeye çalışıyordu. O sıra yüze yakın insan toplanmıştı. Ben komisere sordum, **«Bu paketler için mi telaştasınız?»** dedim. **«Evet»** dedi, utana sıkıla... Arkadaşlara, **«açın öyleyse şu paketleri»** diye rica ettim. Paketler açılınca içinden cilt cilt **«TÜRKİYE CUMHURİYETİ KANUNLARI»** çıkıyordu. Polisler eziliyor, halksa homurdanıp ıslık çalıyordu... Biz polislere bağırıyorduk: **«Hadi götürsenize ne duruyorsunuz,»** diyorduk. Polislerse ezilip büzülüyor, yine yazıhanemin önündeki bekleme yerlerine dönüyorlardı...

Şimdi 4 yaşındaki kızım şoke olmuş durumda. Korkuyor, geceleri polis kâbusu ile uyanıyor. Camları kırıp içeri girecek diye ağlıyor. Polisle Amerikalıyı aynı gözle görüyor, «İkisi de kötü» diyor. Kolay değil, evimizin önünde polis tabanca çekiyor, evimizi sarmış... Dağ başı sanki... Esrar tekkesi basar gibi...

En iyi dileklerim, selam ve saygılarımla...»

Mektubu, kanuni (!) Süleyman'a ve Zebir hafiye Sükan'a ithaf ediyoruz!

KIRAT'A SONAT

Biliyorsunuz, seçimler yakın. Gine günlerce kulaklarımız nal sesleriyle çınlıyacak, meydanlar kişnemelerle dolup taşacak... At üstündeki bilgilerimizi tazelemenin tam zamanı. Onun için bu haftaki tanıtma yazımızı atla ilgili bir kitaba ayırmağa uygun buldum... Eser: Necib Fazıl'ın At'a Senfoni'si. **Neşreden: Türkiye Jokey Klübü. Büyük boy, 144 sayfa. Ben Sahavlar'daki bir isportacıdan 2 liraya aldım, siz belki daha ucuza da bulabilirsiniz. Eser bu konuda klâsiklik mertebesine erişmiş olduğuna göre, 1958'de basılmış olması bir nakise teşkil etmiyor. Fasıllarını da sayalım:** Atın Mânası; At, Kelâm ve Sanat; Tarih Boyunca At; «Safkan»; Onlarda Yarış; Bizde Yarış; İstikbalde At... **Yazarı tanıtmağa lüzum yok, hepimiz ne mal olduğunu biliyoruz. Ama bu şahâne uslûb sahibinin at konusunu nasıl nurlara garkettiğini bir iki örnekle sizlere gösermek isterim. Meselâ,** At ve İnsan **bahsine şu sözlerle giriyor:** İnsan ruhuna her sahada en yakıcı incizabı aşılayan kahramanlık mefküresi, at üzerindeki insanda ifadesini bulduğu kadar, ne taht, ne kürsü, ne de Ehramların tepesi, hiçbir şekil üzerinde heykelleşemez. Onun içindir ki, madde fatihlerinin hepsi, tiranlar, Sezar'lar, hâkanlar, liderler, kahramanlar gözümüzde hep atlı olarak yaşarlar. Bunları atlarından indirecek olursak, hemen cüceleşir, perükası düşmüş aktöre dönerler. **Ben halk ağzındaki** Eşekten düşmüş Karpuza dönme **deyimin bu şairâne ifadesine At sembolüyle haderini eşleştirmiş olan A. P. liderlerine tercih edilmiş bir atıf saymamakla birlikte, daha ilerde yer alan şu satırlarda Sayın Demirel için hissi - Kablel-vukı plânında dile getirilmiş bir medhiye kokusu bulmadım değil:** Şövalye asildir, merttir, cesurdur, hislidir, ve at onda bu vasıfların topyekûn mührüdür. **Şövalye, kendisinde mekmuz kahramanlık ahlâkının alemini atta bulmuş, onun** mücerret nakşında kendi ruhunu armalaştırmıştır. **Adalet partisinin başparmağına iri bir şövalye yüzük gibi oturmuş olan bu müşekkel zâtı muhteremi anma vazifemi de böylece edâ ettikten sonra, Cengiz Han'ın şu sözünü nakletmekte beis görmüyorum:** Bir çivi bir nalı, bir nal bir tırnağı, bir tırnak bir ayağı, bir ayak bir atı, bir at bir kumandanı, bir kumandan da bir vatanı mahvedebilir. **Bu derya kitapta böylesine kullanışlı daha ne atasözleri var. Meselâ:** İğreti ata binen tez iner. Atın suçunu eğerinin üstünde aramalı. Atını kuyruğundan güdüyor. Bin Kıra, sür Kıra! **Tevekkeli dört yıldır milletçe Kırlarda Kırılmıyoruz!.. Ve efendim, Tatar akıncıları** Sürün- Sürün! **diye saldırırlarmış atlarıyla; bizde de şimdi Kıratlılar** Sürün! Sürün! **diye halkın üstüne üstüne gidiyorlar. Ve onun için de halk,**

Anam Kıratımı çayra bağlasın,
Kır at kişnedikçe anam ağlasın!

diye türkü çağırıyor...

Kitapta ayrıca yarışlarda, dolayısıyla seçimlerde başvurulan hilelelere de, Malûm ve beylik kombinezonlar: Atı tut, atı bırak, rakibini kapat, **yarışı sat**, halkı uyut, **üç beş** jokey **anlaş**, ve dilediğini **getir**, **film** çevir, **kül yuttur**, geri maması ver, filân, falan... **diye dokunuluyor ve bunların nasıl daha iyi sistemleştirilebileceği etraflıca anlatılıyor. Velhasıl, milletçe gayyâ kuyusuna düşmemek istiyorsak, bizi önüne katmış sürüyenleri kıratın kaltağından aşağı düşürmek için, bu sıralarda elden düşürülmemecesine ve ibretle okunması gereken bir kitap...**

Bu kısa tanıtma yazısını Necib Fazıl'ın bir beytiyle sona erdireceğim:

Kişne kır at, kişne kır at,
Çoğu gitti, azı kaldı!

Can YÜCEL

Gençlik ve Sosyalist Eylem

Namık BEHRAMOĞLU

Ferruh Doğan

GÜNÜMÜZDE gençlik üzerine değişik görüşler ileri sürülüyor. Her sınıfın özellikli bir genç kesimi olduğunu söyleyenler olduğu gibi, gençlikten sadece üniversite gençliğini anlamak gerektiğini ileri sürenler de var. Önce bu soruna açıklık kazandırmak gerekir. Bu da ancak sınıf açısından yapılacak bir çözümlemeyle başarılabilir.

1. Sınıf Açısından Gençlik Kavramı:

Sınıf açısından bakıldığında sosyal yapımız içinde her sınıfın genç kesiminin olduğunu görüyoruz. Her sınıfın genç kesiminin sorunları da bağlı oldukları sınıflara göre birbirinden farklıdır. Bu farklı sorunlara bağlı olarak da her sınıfın genç kesiminin örgütleniş biçimi birbirinden farklı olacaktır.

Gençlik dendiği zaman üniversite gençliğini anlamak ve buna gerekçe olarak **«üniversite öğrenimi yapan genç üretim süreci içinde değildir»** demek, bu önemli sorunu sınıf açısından ele almamak, yüzeyde düşünmektir. Günümüzde üniversiteli gencin etkin olması kafaları karıştıran neden olmuştur. Yarın genç işçilerin, *genç köylülerin bir gençlik örgütü içinde etkin olmayacaklarını* kim söyleyebilir? Etkin olabilecekleri ise sosyalist ülkelerdeki örneklerle gösterilebilir. Örneğin, Y. Ç. L. (Komünist Gençlik Teşkilatı)'de genç işçiler, genç köylüler etkin güçlerdir.

Gençliğin ne olup olmadığı üzerine derin tartışmalara girmenin gençlik hareketlerinin çözümlenmesi yanında ikinci planda kaldığı bir gerçektir. Günümüzde önemli olan, etkin üniversite gençliğinin eylem tarzını eleştirip, örgütlenme biçimini saptamaktır. Bunu da yine sınıf açısından çözümlemek gerekir.

Üniversitelilerin sınıfsal durumları şöyledir:

	Nüfusumuzdaki yeri	Üniversitedeki oranı
Tarım Kesimi	yüzde 76	yüzde 17
İşçi Kesimi	yüzde 20	yüzde 8
Memurlar	*yüzde 2.62*	*yüzde 42*
Müteşebbisler	yüzde 0.67	yüzde 33

(Bu rakamlar Devrimci Eğitim Şûrası Yayınlarından alınmıştır.)

Yukardaki tablodan şu sonuç çıkarılabilir: **«Üniversiteli genç genel olarak orta sınıf özelliklerini taşır.»**

Ancak bu genelleme içinde, günümüzdeki üniversite gençliğinin eylem tarzının sınıfsal niteliğine uygun olduğunu söylemek, bizi her zaman yanıltabilir. Böylesine bir yanılgı içinde **«gençliğin eylem tarzı da küçük burjuvazinin eylem tarzıdır.»** denebilir. Giderek, üniversitelinin eylemleri başıbozuk, kaypak, dönek, sorumsuz, terörizme yatkın olarak nitelendirilebilinir. Böylesine bir yanılgıdan kurtulabilmenin tek yolu üniversitelinin eylemlerini işçi ve köylü sınıfının yararı açısından düşünüp yorumlamaktır. Bu yapılmadığı takdirde üniversitelinin eylemlerini küçümsemek, kolay söz etmek olur.

2. ÖNEMLİ OLAN NEDİR?

Önemli olan işçi ve köylülerin sınıf bilincine ulaşmaları için çalışmaktır. Üniversitelinin eylemleri de bu açıdan ele alınıp değerlendirilmelidir. Bu eylemlerde ortaya konan sloganlar, çatışılan güçler, yöneticilerden istenen şeyler iyi saptanmalı, iyi değerlendirilmelidir. Kimse çıkıp **«üniversiteliler kolay sınıf geçmek için direniyorlar»** diyemez. Bunu söyleyenler işbirlikçi sermayedarlar ile ağız birliği etmiş olmaz mı? Kimse çıkıp **«üniversiteli hareketlerini bir avuç sorumsuz, anarşist yürütüyor, yönetiyor»** diyemez. Bunu söyleyenler de günümüz iktidarı ile söz birliği etmiş olmaz mı?

Üniversiteli hareketlerinin zaman zaman düzensiz eylem biçimleri olarak ortaya çıktığı bir gerçektir. Ancak, bu gerçeğe dayanarak bu eylem biçimlerini yargılamak da sol kanatta hiçbir partinin, hiçbir grubun ve de hiçbir kimsenin bir bakıma hakkı değildir. Çünkü günümüzde gençlik eylemleri üzerine yorumda bulunan gruplar yada kişiler daha önce derinliğine incelemeler yapmamışlardır. Bugüne kadar ne bir eylem biçimi, ne de, bir örgütlenme biçimi gösterilmemiştir.

1960'dan bu yana üniversite gençliği başıboş bırakılmış, sol hareket üniversiteliler arasında kendiliğinden yayılma alanı bulmuştur. *Özellikle iki yıldır* kafaları allak bullak eden **«Milli Demokratik Devrim»** ve **«Güç Birliği»** tartışmaları sosyalist örgütün yöneticileri tarafından derinliğine incelenip eleştirilmediğinden üniversiteli eylem tarzında önemli yanılgılara düşmüştür. *Bu yanılgıların sorumluluğunu üniversiteliden* **çok sol hareketin kurmaylarına yüklemek gerekmez mi?**

Üniversitelilerin örgütlenmeleri, işçi ve köylü sınıfı sorunu açısından eyleme girmeleri konusunda politik örgüt olarak bugüne dek ne yapılmıştır? Üniversitelinin eylemlerini dönek, sorumsuz, başıbozuk olarak niteleyen sol kanattaki bazı bilim adamlarımız ve taktisyenlerimiz bugüne dek bu yolda ne yapmışlardı? Hiçbir şey. O zaman kendi eylem tarzını kendi saş mak zorunda kalan üniversiteliyi kınamak haksız bir davranış olmuyor mu?

ÜNİVERSİTELİ ve eylemleri için ileri sürülen bazı sakıncalara da açıklık kazandırmak gerekiyor.

a) **«Üniversiteli bağlı olduğu sınıfın niteliğine uygun olarak dönek karakterde olup, öğrencilik devresinde sosyalist olmasına karşın okulunu bitirince kurulu düzende yerini alır.»** deniyor.

İleri sürülen bu tez günümüzde anlamından, öneminden çok şey yitirmiştir. Çünkü, üniversiteli artık okulunu bitirince iş bulamayıp diplomalı işsizler ordusuna katılıyor, *yani kolay kolay kurulu düzende yerini alamıyor.*

b) üniversiteli hareketlerinin sosyalizmin kuruluşu bakımından önemi olmadığını söyleyenler var.

Oysa bu hareketler işbirlikçi sermayedarların ve yöneticilerin keyfini kaçırdığı ölçüde, işçilerin ve köylülerin sınıf bilincine ulaşmalarına katkıda bulunmaktadır. İşçilerin ve köylülerin sınıf bilincine ulaşmalarının sadece sosyalizmi anlatmakla olmayacağı da açıktır.

c) «Üniversiteli hareketleri iktidara götüren hareketler değildir.» diyerek bu hareketleri önemsemeyen sosyalistler görülmektedir. Bu yukarıda sözünü ettiğimiz yanılgıların sonucudur. Böyle düşünenler genel olarak pasifist tavırlarını bu tezle maskeleyerek saklamak isteyenlerdir. Aklı başında olan herkes öğrenci hareketlerinin iktidara götüren hareketler olmadığını bilir.

d) Günümüzdeki öğrenci hareketlerini genel olarak **«Milli Demokratik Devrimciler»** olarak isimlendirilen gençlerin yönettikleri ileri sürülerek öğrenci hareketlerine karşı çıkıldığı da görülmektedir. Bugün **«Bağımsız Türkiye»** diye bağıran gençlerin bir yıl öncesine kadar **«Sosyalist Türkiye»** diye bağırdıklarını gözden uzak tutmamak gerekir. Yukarıda da söylediğimiz gibi **«Milli Demokratik Devrim»** ve **«Güç Birliği»** tartışmaları sosyalist örgütün yöneticileri tarafından derinliğine incelenip eleştirilmediğinden üniversiteli eylem tarzında yanılgılara düşmekten kurtulamamıştır. Önemli olan adı geçen çizgide olan gençleri kınamak yerine doğruları ortaya koymaktır. Bu da *ancak üniversitelinin eylemlerine katılarak eylem içinde* oluşturulacak bir iştir. Kabına sığmayan, öfkesini gizleyemeyen, politik yatırımları ve ince hesapları olmayan bu genç topluluğu daha diri, daha tutarlı hale getirmek için çalışmak, örgütleniş biçimlerini ve bu *örgütlenmeyi kimin, nasıl kuracağını saptamak* gerekir.

Gençliğin örgütlenmesi ile işçi - köylü örgütlenmesi birbirinden kopuk şeyler olmayıp, iç içe gelişen, birbirini oluşturan örgütleniş biçimleridir. Örgütlenen gençler işçi ve köylülerin örgütlenmelerine önemli katkıda bulunurlar. Örgütlenen işçi ve köylüler de gençliğin örgütlenişinde etkin güç olarak ortaya çıkarlar. Önemli olan bu örgütleniş biçimlerinin ortaya konulması, bunları kimin ve nasıl yapacağının saptanmasıdır. Bunun için de işçi ve köylülerle bir arada olmak ne kadar gerekli ise, üniversiteli gençlerle bir arada olmak, onların eylemlerine katılmak, bu eylemleri sola kanalize etmek için çalışmak ta o derece gereklidir.

SONUÇ.

Gençlik bütün sosyalist ülkelerde ve sosyalizmin kurulması için çalışan geri bırakılmış ülkelerde *devrimci eyleme mutlaka katkıda bulunmaktadır.* «Devrimci eyleme katkıda bulunabileceği gibi bulunmayabilir de» demek mümkün değildir. Mutlaka bulunur ve dünya tarihi bunun örnekleri ile doludur.

Bu durumda öncelikle ana örgüte çeki düzen verilmeli, sonra gençliğe eylem biçimi, örgütleniş biçimi saptanmalıdır. Bu da bir köşede oturarak gençliğin eylemlerini sadece gözetliyerek değil, bu eylemlerin içine girip yön vermeye çalışarak olur. Yoksa saksıda sosyalizm yetiştirmeye çalışanlar bu kez üniversite *gençliğini karşılarında görürlerse hiç şaşırmasınlar.* **Ve başı boş bırakılan üniversitelileri küçük burjuva eğilimli olmakla, sosyalizme ihanetle suçlamasınlar.**

Endonezya Katliamı IV —

RÜŞVET ADALARI

İşte Endonezya Büyükelçiliğinin geçen hafta Türkiye basınına dağıttığı resmi bülten... Endonezya servetlerinin yabancı korporasyonlara peşkeş çekilişi büyük bir iftiharla duyurulmaktadır.

Röportaj: Barbro KARABUDA

Fotoğraf: Güneş KARABUDA

«Endonezya'nın bir parçasını cebe indirmek için elini uzatma» yetiyor...»

Jakarta'nın 420 odalı muhteşem Endonezya Oteli'ni dolduran yabancı işadamlarının düşüncesi bu! Endonezya'lı yöneticiler, bir süredir ülkenin doğal kaynaklarını yabancılara peşkeş çekmekle meşgul... Tabii yüklüce bir komisyon almayı da ihmal etmeden...

Pacific Nickel'in — U.S. Steel Corporation anlayınız — temsilcisi Carlos Taylor, şunları söylüyor:

«Geçen 17 Şubat'ta bize 115 bin hektarlık bir toprak parçasını dilediğimiz gibi «kullanmak» hakkı veren anlaşmayı imzaladığımızda, Endonezya Hükümetine 100 bin dolarlık küçük bir «armağan» verdik. Topraklarımızda (!) büyük çapta nikel, bakır ve kalay var.»

U. S. Steel'in temsilcisinin, **«topraklarımız»** dediği bölge, Batı Irian yöresinde. Sözümona bu bölge halkı isterse **«muhtariyet»** seçebilir. Ama böyle bir şeyin olması da hemen hemen imkansız. Çünkü seçime katılacak seçmenleri - ki bunların sayıları bin civarında- seçme hakkı (!) Endonezya Hükümeti'nin!

«Ayrıca bu yamyam sürüsü muhtariyeti seçse bile bize vız gelir. Elimizde, 1960'ta Hollandalılarla imzalanan bir anlaşma var. Anlayacağınız, bizi buradan kovmak imkansız.»

Caltex, yabancı şirketlerin en büyüklerinden biri. Özel uçakları Kemajoran hava alanına serbestçe inip kalkıyor. Japonlar ise ülkenin ormanlarıyla karasularındaki balıklara çullanmışlar. 1967 yılının başından bu yana Endonezya'ya üşüşen yabancı şirketlerin sayısı yüzleri aşkın.

Başlangıçta sadece ülke sanayiinin gelişmesi için gerekli yatırımlara izin verilmesi söz konusuydu. Ama uygulama bunun tam tersi oldu. Endonezya'nın hammadde kaynaklarını, sanayi ülkelerine aktaran şirketlere imkan tanındı.

Halkın yüzde 70'inin „eçimini temin eden tarım kesimi, tamamen ihmale uğradı. Tanınmış bir Endonezya'lı iktisatçı, Filipin ve Endonezya pirincinin birleşmesinden elde edilen **«mucize pirinç»** ekimiyle ülkenin pirinç ihtiyacının karşılanabileceğini ve yıllık rekoltenin dört katına çıkabileceğini, fakat bunun önüne geçildiği belirterek, bu engellemenin nedenini şöyle açıkladı:

«O zaman tabii 50 bin dolar ödeyerek dışarıdan pirinç ithal etmeye ihtiyacımız kalmayacak. Ama bu aynızamanda pirinç ithalatçısı dostumuzun her yıl gövdeye indirdiği dünyalığın elden gitmesi demekti. Oysa, Endonezya'da iktidarın gerçek sahibi «ithalatçı dost»tu!

Bugünkü Endonezya Hükümeti, Sukarno'nun 1965'ten önce millileştirdiği yabancı şirketlerin tümüne **«zarar - ziyan»**larını ödemeyi vaadetmiştir. Sadece Hollanda şirketlerine ödenmesi söz konusu olan rakam 500 milyon frangı geçmektedir.

Sukarno işbaşından uzaklaştırıldığında, Endonezya'nın dış borçları 2,6 milyon dolardı. 1967'den bu yana Dünya Bankası, Birleşik Devletler, Japonya, Hollanda, Batı Almanya ve Avusturalya'dan sağlanan meblağlarla bu rakama 1,5 milyar dolar daha eklendi.

«Yabancıların yatırım için müstakar pazarlar aramalarını doğal karşılamalıyız. Müstakar bir pazar ise, «politik huzur» demektir. Biz komünistleri ortadan kaldırmakla yada buna girişmekle yabancı sermaye için gerekli politik huzuru (!) sağladık. Kalanların hesabını görmek sadece bir zaman meselesi... Endonezya çok yakın bir gelecekte yabancı sermayenin yardımlarıyla mutlu yarınlarını gerçekleştirecektir.»

«General Suharto'nun bütün meselelerimizi, güçlüklerimizi bir anda çözmesi, tek kelimeyle harika...»

Jakarta'da yabancı işadamlarının ve diplomatların kanısı bu...

Bu yılın 1 Nisan'ından itibaren yürürlüğe giren 5 yıllık plan, 1974'te 127 milyon nüfusa ulaşacak Endonezya halkının hayat şartlarını düzeltecekmiş. Plan, yoksul halka daha çok pirinç, daha çok konut ve giyim eşyası sağlayacakmış. Ancak bu 1 milyar dolarlık

Endonezya Komünist Partisi'nin Hatası Neydi ?

Karabuda'ların röportajı, Endonezya'da 17 milyona yakın üyesi ve sempatizanı bulunan Endonezya Komünist Partisi ve diğer ilerici unsurların emperyalizmin maşası olan sağcı generaller ve yine emperyalizmin kışkırttığı fanatik gruplar tarafından kanlı bir katliamla nasıl yokedildiğini ortaya koymuştur.

Geçen sayımızdaki yorumumuzda belirttiğimiz gibi, emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin, Asya'nın en büyük komünist partilerinden birini böyle paramparça etmesi, Endonezya Komünist Partisi'nin «geniş cephe» tutkusu içerisinde benimsediği hatalı yolun bir sonucu olmuştur.

Bugün Endonezya Komünist Partisi ne durumdadır?

Başta lideri Aidit olmak üzere yöneticilerinden büyük kısmı ve bellibaşlı militanları, üyeleri katledilmiş bulunan Endonezya Komünist Partisi halen illegal faaliyet göstermekte ve yurt dışında yeniden örgütlenmeğe çalışmaktadır. Moskova'daki son zirve konferansı dolayısıyla basının açıkladığına göre Endonezya Komünist Partisi'nin halen 5 bin üyesi mevcuttur. Parti ne Moskova, ne de Pekin çizgisinde olup halen hatalarını gözden geçirmek ve yeniden örgütlenme imkanları yaratmak safhasındadır.

Endonezya komünistlerinin, 1965'ten sonraki kanlı olaylardan aldıkları ders nedir? Bunun cevabını, halen hayatta kalabilmiş parti yöneticilerinden biri, Endonezya Komünist Partisi Merkez Komitesi üyelerinden Jesuf Aditorop vermektedir. Jesuf Aditorop, 1966 yılında yapılan Arnavutluk İşçi Partisi Kongresi'ne, Endonezya Komünist Partisi delegasyonu başkanı olarak katılmış ve bir konuşma yapmıştır. Arnavutluk'ta yayınlanmakta olan Endonezya Komünist Partisi organı Indonesian Tribune'un Aralık 1966 tarihli sayısında yer alan bu konuşmasında Aditorop, partinin hatalarını ve Endonezya katliamından çıkartılması gereken dersleri şöyle izah etmektedir:

«Endonezya'daki kanlı olaylardan bir ders almak gerekirse, Endonezya halkının devrimci mücadelesinin böylesine ağır bir darbe yemesinde başlıca etken, Endonezya Komünist Partisi'nin Endonezya'da devleti elinde bulunduran iktidarın sınıf yapısı üzerine yanlış bir değerlendirme yapması olmuştur. Gerçekten de, 1949 yılında gerici Dr. Hatta Hükümeti, Hollanda emperyalistleriyle yuvarlak masaya oturarak anlaşmaya vardıktan sonra, Endonezya Cumhuriyeti Devleti, Endonezya komprador burjuvazisinin ve toprak ağalarının bir maşası haline gelmiştir. Komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının temsilcisi olan Dr. Hatta hükümeti, emperyalizmin çıkarlarını ve feodal kalıntıları korumak için her türlü gayreti gösterirken, halk kitlelerine, özellikle işçilere ve köy emekçilerine karşı geniş bir baskı hareketine girişmiştir. Ancak bu baskıyla birlikte Endonezya halkının devrimci mücadelesi de şiddetlenmiş ve burjuva iktidarı, antidemokratik uygulamadan kısmen vazgeçmek, halk kitlelerine daha geniş demokratik haklar tanımak zorunda kalmıştır. Ne var ki, devrimci mücadeleyi yürütenler elde edilen demokratik hakları olduğundan büyük bir kazanç olarak kabul etmişler ve iktidarın iki yönü, halktan yana ve halka karşı iki yönü olabileceğini öngören bir teoriyi benimsemişlerdir. Tamamen yanlış olan bu «iki yönlü teori»ye göre, devlet egemen sınıfların diğer sınıflara karşı bir baskı aleti olabileceği gibi, ezen ve ezilen sınıfların ortaklaşa sahip olabilecekleri bir araç haline de getirilebilir. Yine bu teoriye göre, kurulan bir geniş cephe içerisinde zamanla ve barışçı yollardan iktidarın «halka karşı» yönü zayıflayacak ve iktidar giderek halktan yana bir nitelik kazanacaktır. Pratikte ise «milli burjuvazi» ile kurulan bu geniş cephe içerisinde proleterya zamanla bağımsızlığını yitirmiş, milli burjuvazinin kuyruğunda proleteryanın çıkarları ihmal edilmiştir.

Endonezya halkının kurtuluş mücadelesinde proleteryayı tekrar «öncü» duruma getirmek için, yanlışlığı meydana çıkmış olan «iki yönlü teori»yi Endonezya Komünist Partisi'nin kesinlikle reddetmesi devlet ve devrim üzerine doğru marksist-leninist prensipleri benimsemesi gerektir. Nitekim Endonezya Komünist Partisi, şimdi «halkın ancak emekçi sınıfın öncülüğünde komprador burjuvazi, bürokrat kapitalistler, toprak ağaları koalisyonunu yıkarak devrimi zafere ulaştırabileceğini» kabul etmiştir. Partimiz, aynızamanda, bu hakim sınıflara karşı devrimci mücadelenin bir «askeri macera» yada bir «hükümet darbesi» şeklinde yapılamayacağını, bunun halk kitlelerinin uyanmasına ve halkın kendi kendisini kurtarmak için mücadele etmesine bağlı olduğu görüşünü de benimsemiştir.

Kanlı Endonezya deneyinin bize verdiği en önemli ders işte budur.»

Kanlı bir faşist diktanın zulmü altında inleyen Endonezya'da bugün sefalet ve sefahat kucak kucağadır. Endonezya halkı aç, perişan ve binbir hastalığın pençesinde kıvranırken, Jakarta'nın lüks otellerinde, lokantalarında, gece kulüplerinde Endonezya topraklarını yağma etmeye gelen yabancı kapitalistler ve onların yerli işbirlikçisi kompradorlar, toprak ağaları ve büyük bürokratlar tam bir sefahat hayatı yaşamakta, rüşvet ve ahlaksızlık her yerde kendini göstermektedir.

tasarının gerçekleşmesi de yabancı sermayenin yardımına bağlıymış.

«Hedefimiz yüksek üretim, yüksek vergidir. Ulaşılması güç iki hedef. Vergileme tabii ki bizim gibi iliklerine kadar rüşvetle kokuşmuş bir askeri rejimin harcı değil. Böylece bizim için tek çare, ithalatı da, ihracatı da vergilemek.»

Bugün enflasyon yüzde 650 civarında. Kişi başına düşen yıllık gelir ise 400, frank. General Suharto'nun bütün güçlüklere «**harika**» bir biçimde çare bulabileceğine halk pek inanmıyor. Ancak yabancı sermaye ile yerli uşakları bu havayı ısrarla yaratmaya çalışıyor.

Yoksul halk kitleleri, ordunun hunhar cinayetlerinden tamamen sinmiş durumda.

İç politikada tam bir kargaşa hüküm sürmekte. İktidarı elinde tutan Endonezya Ordusu, 600 bin kişiyle Güneydoğu Asya'nın en büyük askeri gücü. Eski başkan Sukarno göz hapsinde. Sözümona özgür... Ama ziyaretçi kabul etmeye bile hakkı yok. Japonya'da yaşayan karısı Devi ve Endonezya'daki karışıklıklar sırasında doğan kızı için de bu yasak geçerli. Bununla birlikte Sukarno'nun portresi hâlâ paraların üstünde Endonezya'da. Hakkında yazılan kitaplar ise Jakarta'da kitapçı vitrinlerini süslemekte devam ediyor. Çin'le yakın politikasının yerinde ise tabii yeller esiyor.

Endonezya Dışişleri Bakanı Adam Malik, bir görüşme sırasında bana, **«Mao'nun Çin'i ile, bu ülke kışkırtma faaliyetlerini sürdürdüğü müddetçe diplomatik ilişkilerimizi yenilemeyi düşünemeyiz. Endonezya'da da artık komünist partisinin faaliyetine izin vermeyeceğiz.»** dedi

«Şimdiye kadar kaç komünist öl*dürdünüz? 1 Milyonu buldu mu?*»

«Bu rakamı biraz mübalağalı sanıyorum.»

«Aktif olup da hesabı görülmeyen komünistler varsa sayıları ne kadar?»

«Evet var... Bin civarında belki...»

Adam Malik, Sukarno zamanında da kabinede idi. Bugün iktidarda olan çok sayıda bakan *için de durum bun*dan farklı değil. Bunların hemen hepsi ancak darbeden sonra **«eski rejim»e** karşı olduklarını, komünistlerle yakınlık kurulmasına, Sukarno'nun güdümlü demokrasisine karşı çıktıklarını beyan etmişlerdir.

Bugünkü başkan Suharto ise, Sukarno'nun rejimi sırasında adı pek duyulmayan bir generaldi. Şimdi Suharto'nun en büyük dertlerinden biri, 1971'de yapılması öngörülen genel seçimler. Jakartalı politikacıların çoğu Endonezya politika arenasında bugün hâlâ ağırlığı duyulan komünist seçmenlerin oylarının nasıl «**avlanacağı**» hesabıyla meşgul. General Suharto'yu korkutan *da bu. Bununla birlikte ordunun oy* hakkı olmamasına rağmen Endonezya Parlamentosunun 414 sandalyesinden 75'i orduya ait.

Komünistlerin seçimler yaklaştıkça yeniden politik bir güç olarak ortaya çıkmaları korkusuna bir de ülkeyi günden güne saran açlık tehlikesi eklenmekte. Endonezya adaları bugün bir yandan açlığın, öbür yandan rüşvet'in pençesinde. Halk rüşvetten iliklerine kadar kokuşmuş askeri rejimden tek kelimeyle nefret ediyor. Buna rağmen Endonezya Ordusu'nda rüşvet her geçen gün biraz daha gemi azıya alıyor. Bir örnek bu konuda yeteri kadar fikir verecek:

Jakartada Ramayana adlı lokantada bir biftek 35-40 frank arasında. Bir generalin aylık ücreti ise 250 frank. Bu durum, generallerin Ramanyana'nın baş müşterileri olmakta devam etmesin engellemiyor!

Birleşik Amerika, General Suharto'ya etrafındaki rüşvetçi askerlerden temizlenmesini ve bunların yerine Amerika'ya ve islama tamamen bağlı siviller getirmesini salık vermiştir. Jakarta'da şimdi herkes Amerika ile dostlukta ileri gitme yarışındadır.

Amerika'nın istekleri, bir zamanlar üçüncü dünyanın lideri sayılan Endonezya adalarında şimdi .mir telakk *edilmektedir.*

Suharto'nun faşist ve kokuşmu rejimi Endonezya adalarını peşine ta kıp Amerikan kıtasına rampa etti miştir.

Hollanda sömürüsünden Amerika sömürüsüne...

Endonezya'nın ikinci dünya sava şından bu yana olan yakın tarihini b cümlede özetlemek mümkün...

S O N

Jakarta'da Suharto'nun kanlı darbesini gösteren bir duvar panosu... Ön planda kendi resmi de görülen bu panoyu Suharto, *emperyalizm* adına kurduğu kanlı faşist rejimin bir iftihar tablosu olarak teşhir etmektedir...

Özenti IV

Allahsız Nazım'ın yoldaşla*rına demir yumruğunu* vur Tural'ım vur! Etmeden merhamet göz yaşlarına, idam sehpasını kur Tural'ım kur! O müthiş darbene devam et, milletin namusu sana emanet, kim ederse emanete hiyanet, belini kökünden kır Tural'ım kır!

F. CEMAL OĞUZ OCAL
(Bugün - 14.3.1967)

■

Orada bir Endonezya tatbikatı var. Orada da sizin *adamlarınız ihtilali yapıp başa* geçmek gayreti göstermişlerdi. Ne oldu âkıbetleri? Pis leşleriyle Endonezya sokakları doldu. Bunu mu istiyorsunuz? Zarara rıza gösterene acınmaz!

N. MUSTAFA POLAT
(Sabah - 18.4.1967)

Orman vurgunu ve 7 milyon orman köylüsünün dramı

Galip ARSLAN

Başlıca orman ürünü olan tomrukların üretiminde bütün meşakkati çeken orman köylüleridir.

DÜZENSİZ Türkiye'de, herşeyde sömürü olduğu gibi, orman işinde de alabildiğine bir sömürü vardır. Türkiye topraklarının 10 milyon 600 bin hektarlık kısmı ağaçlıklarla kaplıdır. Bu ormanların 3 milyon 900 bin hektarı normal, 6 milyon 700 bin hektarı ise bozuktur. Ormanların 5 milyon hektarı koru ormanı, 5 milyon 600 bin hektarı ise baltalık orman şeklindedir.

Devlet Planlama Teşkilatı'nın tesbit ettiğine göre ormanlarımızın yüzde 64'ü bozuk bünyelidir. Bu yüzden verim gücü düşüktür. Normal koru ormanlarımızın hektar verimi 3 metreküp, bozuk koru ormanlarının verimi 1.46 metreküp, baltalık ormanların hekta verimi ise 0.482 metreküp olarak tahmin edilmektedir.

Türkiyede orman içinde ve orman kenarında 7 milyon köylü yaşamaktadır. Bunların fert başına yıllık gelirleri 110 liradır. Orman köylüsü gözden ve gönülden ıraktır. Onun için, Türk basınında şimdiye kadar orman konusu üzerine ciddi bir yazı da yazılmamıştır. Orman köylerinde ne yol, ne su, ne de okul vardır. Orman köylüsü doğuştan suçlu kabul edilmektedir. Orman köylülerine devlet orman işletmelerine «keçi» gözüyle bakılmaktadır.

Biz bu incelememizde, orman köylüsünün emeğinin nasıl sömürüldüğünü, orman ihalelerinde ne dalavereler döndüğünü, orman köylülerince kurulan orman kooperatiflerine orman işletmelerince nasıl baskı yapıldığını ve bir orman kooperatifinin öyküsünü anlatmaya çalışacağız.

Orman köylülerinin geçim kaynağı orman ürünleri ve ceza tehdidine rağmen ormanlardan açmış olduğu tarlalardan elde ettiği mısır ve buğday ürünlerdir. Mısır ve buğday üretimi orman köylüsünün ancak birkaç aylık geçimini sağlamaktadır.

Orman köylüsü yılın üç ila beş ayı ise ormanlarda kesim, çekim ve temizlik işlerinde çalışır. Ormandan üretilen tomruk ve odunları keser, orman kenarındaki ara depoya taşır, istif eder. Köylünün burada işi bitmiş sayılır. Ara depodan odun ve tomrukları kasabada bulunan ana depoya nakliyatçılar taşır. Bu taşıma işinin hamallığı da yine orman köylülerine yaptırılır.

Orman köylüsü, orman ürünlerinin üretiminde alınteri döktüğü halde eline geçen pay devede kulaktır, arslanpayını, her işte olduğu gibi «aracılar» almaktadır. Gerek mısır ve buğday ürün, gerekse orman ürünlerinden kendisine düşen pay orman köylüsünün bir yıl boyunca geçimini sağlamadığı için, bu 7 milyon insan, üç beş ay dışında bütün geçimini, kasabadaki tüccardan veresiye ‹i katına aldığı buğday ve mısırla sağlar. Bu borçlanmalar, orman köylüsünü aracının ve tefecinin kölesi haline getirir, arada bir avuç insan orman ürünlerinden milyonlar vururken, 7 milyon insan açlık ve sefalet içinde sürünür.

Ormanlarımızın ve orman köylüsünün emeğinin bu bozuk düzende nasıl sömürüldüğünü rakamlarla görelim:

Ana depoya gelen odun ve tomruklar boylarına ve cinslerine göre parti parti istif edilir. Maliyet hesapları yapıldıktan sonra orman işletmesince açık artırmaya çıkarılır.

İhale günü Türkiye'nin kereste piyasasını elinde tutan bir kaç kereste tüccarı partileri aralarında bölüşürler. Bu arada, artırmaya dışardan girmek istiyen birkaç kişinin eline de bir kaç bin lira «sus payı» verirler. Usulen bir artırma yapılır ve istifler muhammen bedelin bir kaç lira üstünde satılır.

Odun müteahhitleri yakacak odunda da ton başına en az 50 lira kâr etmektedirler.

1961 yılında 5 milyon 553 bin 709 ton yakacak odun üretilmiştir, ve odun müteahhidinin cebine kâr olarak 277 milyon 685 bin 450 lira girmiştir. Bu miktar 1962 yılında 275 milyon 591 bin 700 lira, 1963 yılında 277 milyon 908 bin, 1964 yılında 312 milyon 826 bin 350; 1965 yılında 310 milyon 500 bin 700, 1966 yılında ise 319 milyon 925 bin 700 liradır.

Yani altı yıl içerisinde odun aracısının eline yalnız yakacak odundan kâr olarak 1 milyar 784 milyon 437 bin 900 lira geçmiştir.

Devlet kendi mülkiyetinde bulunan ormanlardan elde edilecek yakacak odunu, kömür'ü olduğu gibi, aracısız tüketiciye intikal ettirseydi, bu iki milyar liraya yakın para devletin elinde kalacaktı. Ve halk da odunu, tonu 200-225 liradan yakmayacaktı.

Orman yasasının 34. maddesine göre, devlet ormanı bulunan köy ve kasaba halkının kesip satış istif yerlerine taşıdıkları kerestelik tomruk ve odunların bir miktarını artırmaya girmeden orman işletmesinden satın almağa hakları vardır. Bu miktar tomrukta 10 metre küpü geçmemek şartıyla, üretilen miktarın yüzde 25'ine, odunda ise yüzde 100'üne kadardır.

Orman işletmeleri, belediyeler, hastaneler, askeri birlikler ve benzeri yerlere her yıl belirli miktarlarda odun vermeği taahhüt etmektedirler. Bu şöyle olmaktadır.

Örneğin: Ulus Orman İşletmesi, Zonguldak Belediyesi'ne 25 bin metreküp odun vermeyi taahhüt etmiştir. İşletme bölgesinde üretilen yakacak odunun 25 bin metreküpü Zonguldak Belediyesi'nce verilmiş belgeleri alan odun aracıları arasında artırmaya çıkarılabilir. Böylece Ulus Orman İşletmesi, Zonguldak Belediyesinin 25 bin metre küplük odun ihtiyacını karşılamış ve taahhüdünü yerine getirmiş olmaktadır.

Her işletme kendi bölgesindeki üretimle bu ihtiyaçları karşıladıktan sonra, kalan odunu, maliyat fiyatına orman köylüsüne satmaktadır. Böylece odunu maliyet fiyatına satınalarak piyasaya sürecek orman köylüsünün cebine bir kaç kuruş fazla girmesi sağlanmak istenmiştir.

Orman işletmeleri genel olarak yakacak odunun yüzde kırkını maliyet fiyatına üretici durumunda olan orman köylüsüne satması gerekmektedir.

● *Tomrukta Sömürü Düzeni*

Ancak Türkiye'nin hiçbir yerinde orman köylüsü ürettiği odunun yüzde 40'ını peşin parayla orman işletmesinden satınalarak piyasaya sürecek mali güce sahip değildir. Bu hakkını çok düşük fiatlarla aracıya devretmektedir.

1966 yılında 6 milyon 398 bin 514 ton yakacak odun üretilmiştir. Ton başına ortalama elli lira kâr eden aracının eline 1966 yılında 319 milyon 925 bin 700 lira geçmiştir. Eğer orman köylüsü, orman yasası gereğince kendisine tanınan haktan yararlanarak üretilen odunun yüzde kırkını kendi adına piyasaya sürmüş olsaydı, ton başına 50 lira kâr edecek ve 1966 yılında eline 127 milyon 570 bin 280 lira geçecekti.

Köylü bu hakkını, yirmide, otuzda bir fiatına, icabında beş paket sigaraya devretmek mecburiyetinde bırakılmıştır. Doğu-

görüşler

Kredi Soygunu

«Karsa gidelim Karsa». Gidelim de görelim yurdumuzun Rus sınırındaki serhad şehrini.

Folklor yönünden, tarih yönünden, hayvancılık yönünden zengin kaynaklara sahiptir Kars. Üstelik şeyhi olmayan, ağası olmayan, taassubu az olan tek ilimizdir belki de. Bunun yanında bir derdi var Kars'ın. Sömürücüler getirmişler bu derdi Kars'a.

Kars'taki sömürü düzenini besleyen kaynak. Ziraat Bankası'nın kredileridir. Bu kredileri üç kısımda inceleyeceğiz: 1 — Hayvan kredileri, 2 — Ahır kredileri, 3 — Kooperatif kredileri.

HAYVAN KREDİLERİNİN ALINMA ŞEKLİ VE KULLANILDIĞI YERLER

Bu kredilerin halk arasındaki ismi **«inek»** kredisidir. Hali vakti yerinde olanlara, yeteri kadar toprağı ve ahırı olanlara verilir. Bu kimseler tapularıyla birlikte Ziraat Bankası'na müracaat ederler. Banka gereken incelemeyi yapar, uygun görürse genel müdürlüğe teklifte bulunur. Orası da uygun görürse adamın evi ipotek yapılır ve kredisi verilir. Kredinin bankaca verilmesinin gayesi inekçiliğin geliştirilmesi içindir.

Bu kredilerle hayvan (inek) alınmaz. Gerçi bankanın istediği kadar inek sigorta ettirilir ama, bu inekler o kişinin kendi inekleri veya yetmezse komşularının inekleridir. Bu suretle hem banka uyutulmuş, hem de alınan paralar açıkta kalmış olur.

O HALDE ALINAN KREDİLER NERELERDE KULLANILIR?

Zaten alınan krediler inekçilikte kullanılırsa sahibine pek kâr bırakmaz, kısa zamanda milyoner namzedi yapmaz. Bundan çok kârlı yollar vardır elinde parası olanlar için. Bunları iki kısımda inceliyebiliriz: 1 — Tefecilik, 2 — Kuzu alımı.

TEFECİLİK

Bölgenin yüzde yetmişi muhtaç durumda olduğundan kredi alan adam çabuk müşteri bulur bu yolda. İhtiyacı olanlar bu hayırseverin başına toplanır, ondan borç para isterler. O da tabii yardım elini uzatır. Uzatır ama senet alır. Hakkı tabii, alacak senedi. Alacak ama bu senede aylık yüzde on faiz ekler. Resmi makamlara ibraz edildiğinde açık vermemek ve suçlu duruma düşmemek için senet faiz tutarı ile birlikte tanzim edilir. Yani bir adam ikiyüz lira almışsa iki ay vade ile, borç miktarı 240 liradır. Senet 240 lira üzerinden tanzim edilir. Böylece kredi sahibi yılda yüzde yüzyirmi, hattâ faizin faizini de dikkate alırsak yüzde ikiyüz kâr eder zahmetsizce. Bu tip borç alanlar ise ya gurbete çalışmaya gidenler, ya askerdeki oğluna para gönderenler veya ilkbaharda sıkıntıya düşen yoksul kimselerdir.

KUZU ALIMI

Bu daha ilgi çekicidir. Çünkü satın alınan doğacak kuzulardır. Bölgenin iklim şartları dolayısıyle ilkbahara doğru para sıkıntısı artar. Yiyecek, giyecek, hayvanlara yem almak için para gerekli. Satılacak birşey de yoktur pek. Olsa bile satın alacak kimse yoktur bu mevsimde. Yine baş vurulacak yer para sahibi hayırsever kimselerdir.

Koyunu olanlar doğmamış kuzuları satarlar. Sonbaharda ikiyüz lira edecek kuzular yetmiş, seksen liraya alınır. Bunların sağlam teslimi şartır. Bir de senet yapılır verilen paranın iki misli üzerinden. Oooh, gel keyfim gel.

Koyunu olmayanlar da kendi güçlerini satarlar.

AHIR KREDİLERİ

İnek kredisi alan adamın inekleri doğurdu, çoğaldı. Barındıracak yer yok. Hemen bankaya koşar; **«Benim inekler doğurdu, ahırım kafi gelmiyor, yeni ahır için yeteri kadar param da yok aman bana yardım.»** Banka gereken incelemeyi yapar yine. Komşuların danaları gösterilir gerekirse ve ahır kredisi alınır. Yirmibin lira alınmışsa beşbinine ahır yapılır veya eskileri tadil edilir, geriye kalan parayla da yukarıda saydığımız temiz(!) işler çevrilir.

KOOPERATİF KREDİLERİ

Tarım kredi kooperatifleri, Ziraat Bankası'nın beslediği faydalı gayelerle kurulmuş kuruluşlardır. Gel gör ki, bütün iyi niyetlere rağmen hiçbir fayda getirmiyor dar gelirli çoğunluğa.

Kooperatiflerin verdiği kredi 50 — 15000 lira arasında değişir. İlk olarak kredi alan dar gelirli vatandaş bununla ihtiyacını giderir. Ondan sonraki yıllarda ise sadece kooperatifin borcunu vermek için kredi alır. Böylece her yıl faizleri eklenmek suretiyle çoğalan bir borç ertelenmiş olur aslında. Tabii bu arada tefeciler borcunu veremiyen kimselerin imdadına yetişmekte geç kalmazlar.

1000 - 15000 arasındaki kredilerden yalnız kooperatif yöneticileri, onların akrabaları ve hatırı sayılı kimseler yararlanabilir. Dar gelirli kimseler 50 — 1000 lira arasındaki kredilerden nasiplerini alırlar. Devlet veya Ziraat Bankası önüne getirileni yeterli saymakla kendini suçsuz çıkarabilir. Bunda bir dereceye kadar haklı da olabilir, ama tefecilerin ve çıkarcıların hiç olmazsa devlet parasıyla vatandaşı soymasını önliyecek daha kontrollü bir sistemi tatbik etmeye de kudreti yeter herhalde.

Memduh ALOĞLU
(Finike)

Karadeniz fındık üreticisi nasıl kan ağlatılıyor ?

Fındık, ülkemizin incir, üzüm pamuk gibi en başta gelen ürünlerinden birisidir. Ve hattâ birincisidir, diyebiliriz. Ama, gel gör ki, üreticiler doğru dürüst karınlarını dahi doyuramaz... Böyle olmasına karşın *Doğu Karadeniz köylüsü* fındığından ayrılamaz; onunla iç içe, gönül gönüle bir yaşantısı vardır. Anası onu fındık gölgesinde doğurmuş, fındık gölgesinde doyurmuş, büyütmüştür. O da çocuklarını fındık gölgesinde, fındık yesilinde büyütmeğe çalışmakta, daha doğrusu **«ne yardan ne serden»** geçerek bir lokma, bir hırka yaşayıp durmaktadır, işte...

Karnını doyuramıyan üreticiler, yeni fındık alanları aramakta, ormanları, *koruluklarıı kesip yakmakta, daha başka bir* şey bulamazsa üç beş dönümlük mısır tarlasını fındıklık yapmaktadır. Eski fındıklığı ise, günden güne verimini düşürerek temelinde dayanaksız şaşkın üreticiyi tümüyle tefecinin boyunduruğuna düşürmektedir. Birçok yazılarımızda da belirttiğimiz gibi bunun yüzlerce, binlerce örnekleri hergün gözlerimizin önünde dönüp durmaktadır.

Dünya fındık üretiminin % 70'i ülkemizde yetişmektedir. Bu durum ise, dünya fındık pazarlarını akıllı, planlı, devletçi bir yolla tutabileceğimizi gösterir. Ama nerede? Ne zaman? Nasıl? Kimlerle? Bu pazarları tutup, istediğimiz değerde, istediğimiz yerlere fındığımızı satıp, gerçek kârını yine üreticilere döndürdüğümüzde, toprak ve tarım reformu ile birlikte, değil üç milyonluk halk, 10 milyonluk bir nüfus bile geçindirebiliriz...

Halen ülkemizde 278,943 Hektar fındık alanı vardır. Bu alanın teknik bir işletme ile bugünkü verimin üç dört katı ürün verebileceği tarımcılarca saptandığını da göz önünde tutarsak, bizim hâlâ daha ne beklediğimize şaşmamak elde değil... Ne kadar gelişi güzel üretim de olsa günden güne üretimin çoğalma gösterdiği, hattâ bazı yıllar dünya üretimine denk düştüğü görülebilmektedir. Havasına düşerse verim artmakta, kurak falan giderse verim çok çok düşmektedir. Her iki durumda da aracı tüccar, tefeci zarar etmemekte, ne olursa *üreticilere olmaktadır.* Kısacası, dönüp dolaşıp kabak üreticinin kafasında patlamaktadır.

Son on yılın fındık üretimi ve dalgalanmaları ise şöyledir:

Yıl	Üretim (ton)
1958	132 183
1959	104 705
1960	58 470
1961	76 000
1962	122 380
1963	88 40
1964	195 215
1965	62 000
1966	190 000
1967	71 000

Bu değerlere göre on yıllık fındık üretimi ortalaması ise, 109 000 tondur. Bu tonlar ne denli artarsa artsın, ne denli değerlendirilirse değerlendirilsin Karadenizli gurbete düşmekten, «Astoryalara» sıra beklemekten, hasta sökel olup sürünmekten, kan davası gütmekten kurtulma olanağı düşünülemez...

1967 yılı genel «ihracatımız» 4.701 milyar T.L. idi. Bu oranın % 80'i tarım ürünlerinden elde edilmekte, Fındık ise, genel «ihracat'ın» % 16 sını bulmaktadır. Bu oranlar bile fındığın Türk ekonomisine büyük katkılarda bulunduğunu göstermektedir. Ama, fındık üretici ailesinin bütçesine asla... Asla, çünkü, fındığı köylüye maliyeti (kilosu) kıraç toprakta 506 kuruş, taban toprakta 303 kuruş olmuştur. (Tarım Bakanlığı Giresun Fındık Araştırma Enstitüsü 24/7/1968 tarih 1845 sayı, 9039 nolu tel yazısından). Fındığın kilosu ise aynı yıl ortalama 4-5 lirayı geçmemiştir. Varın gerisini siz hesap edin .. Bu yıl ise durum daha da kötüye gideceğe benzemektedir... Daha şimdiden endişeler, feryatlar başlamıştır. bile...

Tüccar, aracı, tefeci bunalmış üreticiden fındığın kilosunu 4-5 liraya kapatıp, Fisko Birliğe 6 liradan fazlaya satma yollarını bulurken, «ihracatçı firmalar» da tatlı kârlara konmaktadır. Bu tatlı kârların her yıl nasıl da artırılma yollarının bulunduğunu aşağıdaki çizelge gün gibi açığa çıkarmaktadır.

Yıl	Kabuklu Fındık (ton)	Tutarı (milyon dolar)
1960	82 315	39.2
1961	72 001	42.1
1962	87 169	59.0
1963	82 922	54.0
1964	97 692	50.0
1965	116 583	61.7
1966	104 205	56.0
1967	145 354	83.9

Evet, bu çizelge tüm gerçekleri soygunları fazlaca bir yoruma da girişmeden gün gibi açığa çıkarmaktadır.

İ. Kavalcıoğlu

Orman işçiliği, madenden sonra en ağır işçiliklerden biridir. Üstelik öteki işkollarının aksine sigortası, yaş haddi, emekliliği, maluliyet tazminatı da yoktur. İşte Isırganlı ormanında devrilen bir ağacın altında can veren altı çocuk babası 30 yaşlarındaki Satı Van ve altında kaldığı ağacın kökü... Gerek ailesi, gerek köylüsü Satı'nın arkasından günlerce kan ağlamıştır.
Foto: G. ARSLAN

daki *marabalar* bile bu *kadar* sömürülmemektedir.

Orman yasasının 34'üncü maddesine göre, devlet, ormanı bulunan köy ve kasaba halkı, kesip satış istif yerlerine taşıdıkları kerestelik tomrukların yüzde 25'ine kadarını 10 metre küpü geçmemek şartiyle, maliyet bedeline artırmasız olarak orman işletmesinden satın alabilir.

Örneğin 40 metreküp tomruk üreten bir köylü, bu tomruğun 10 metre küpünü, artırmaya girmeden, maliyet fiatı üzerinden satınalabilir. Orman köylüsünün, artırmaya girmeden orman işletmesinden satın alabileceği tomruk, hiçbir zaman ürettiği miktar ne olursa olsun 10 metreküpü geçemez. Örneğin bir orman köylüsü 40 metreküpten fazla tomruk üretse dahi satın alabileceği miktar yine 10 metreküptür.

Orman köylüsüne bir kaç kuruş gelir sağlamak amacıyle orman yasasına konan bu haktan yine aracılar yararlanmaktadırlar. Çünkü tomruğun metreküpünün ortalama fiyatı 300 liradır. Bir orman köylüsünün, aracı eline düşmeden 10 metreküp tomruğu orman işletmesinden alabilmesi için 3 bin lirası olması gerekmektedir. Ayrıca satınaldığı tomruğu piyasaya sürme olanağından da yoksundur. Bu nedenlerle orman köylüsü hakkını aracıya satmak zorunda kalmaktadır. Ayrıca orman işletmesi, orman köylüsünün bu haktan yararlanmasını belirli sürelerle sınırladığı için, *bir bakıma* köylüyü aracının kucağına itmektedir.

Aracı köylüye en çok 100 lira vererek elinden bir vekaletname almakta ve bu vekaletname ile köylü adına orman işletmesine başvurarak tomruğu artırmasız satınalmaktadır.

● *Köylü 1, Aracı 20 Kazanıyor*

Orman işletmesince ortalama 300 liradan artırmaya çıkarılan tomruklar ortalama 400 liraya kadar artırılmaktadır. Genellikle mobilya sanayiinde kullanılan tomruk, aracı tarafından ortalama 500 liradan piyasaya sürülmektedir.

Aracı, köylünün hakkını da kullanarak tomruğun metreküpünde 100 lira yerine 200 kazanmaktadır. 10 metreküp tomruğu artırmaya girmeden orman işletmesinden alarak piyasaya sürmek süretiyle sadece bir köylünün sırtından 2 bin lira kazanırken köylü 100 lira kazanmaktadır.

Bu işi yapan aracılar çoğunlukla ilçe merkezlerinde oturmakta ve odun, tomruk hakkını kullandığı köylerle ilişkisini kesmemektedir. Bu aracılar sömürdükleri köylülerin **«koruyucu meleği»** görünüşündedirler. Köylülerden birinin kızı mı evlenecek, en gösterişli armağanı bu aracılar gönderir. Bir köylünün öküzü mü öldü, hiç düşünmeden parasını çıkarır verirler. Orman köylülerinin gözünde bu aracılar, bir çeşit **«Sosyal Sigortalar Kurumu»**dur.

Kesim mevsiminin bitiminde iki üç köyün tamamından tomruk ve odun hakkını yirmide bir fiyatına satın alırlar. Ve bu sömürü düzeni yıllar boyu böyle devam eder gider.

1968 yılı bütçe görüşmeleri dolayısiyle Orman Genel Müdürlüğü İstatistik Şubesi'nce hazırlanan kitapta, 1961 yılında 1 milyon 464 bin 161, 1962 yılında 1 milyon 929 bin 199, 1963 yılında 2 milyon 107 bin 464, 1965 yılında 2 milyon 617 bin 916, 1966 yılında ise 2 milyon 840 bin 417 metreküp tomruğun gayrimamul olarak satıldığı belirtilmektedir. Toplam olarak altı yıl içinde orman işletmesince işlenmemiş tomruk satışı 12 milyon 431 bin 438 metreküptür.

Orman köylüsü örgütlenmiş olsaydı, bu miktarın yüzde 10'unu, yani 1 milyon 243 bin 143 metreküpünü artırmasız satın alarak piyasaya sürecek ve metreküpünde 200 lira kâr edecekti. Oysa bu miktar orman köylüsü adına aracılar tarafından satınalınmış, aracının cebine girmiştir. Buna karşılık aynı süre içinde de orman köylüsünün tomruktan kazandığı paranın 12 milyon 431 bin 400 lira olması lazım gelirken, orman köylüsü satınalma gücünün yokluğu nedeni ile bu hakkını yirmide bir fiatına aracıya satmıştır.

İkinci beş yıllık planda belirtildiğine göre, Türkiye'de 13 bin 270 orman köyü vardır. Ve bu köylerde 7 milyon insan yaşamaktadır. Yani 7 milyon orman köylüsü tomruktan 6 yıl içinde 12 milyon 431 bin 400 lira kazanırken, aynı süre içinde aracılar 248 milyon 628 bin 143 lira kazanmışlardır. Türkiye'de kaç odun müteahhidi (aracı) bulunduğu bilinmemektedir. Ve bu yolda ne Devlet İstatistik Enstitüsü'nce, ne de Orman Genel Müdürlüğü'nce bir araştırma yapılmamıştır. Çünkü bu güne kadar Orman Genel Müdürlüğü orman köylüsüne bu açıdan bakmamıştır. Orman köylüsü orman idaresince, **«ormanı kemiren keçi»**den farksızdır. Orman idaresi devamlı surette orman köylüsüne bu gözle bakmaktadır.

● *Orman Köylüsünün Ortalama Geliri*

1968 yılı bütçe görüşmeleri için Orman Genel Müdürlüğü'nce yayınlanan kitapta, altı yılda, üretim, imalat, ulaştırma ve orman bakım işleri dolayısiyle orman köylüsüne ödenen paranın 1 milyar 932 milyon 271 bin 686 lira olduğu belirtilmektedir. Bir yılda ödenen miktar ise *ortalama* 322 *milyon* 45 bin 261 liradır. 7 milyon orman köylüsü bulunduğuna göre, ormanda yaşıyan bir insanın ormandan sağladığı yıllık gelir 46 liradır.

Aynı süre içinde aracının eline odundan 784 milyon 437 bin 900 lira, tomruktan ise bir milyar 243 milyon 143 bin 800 lira kâr olarak geçmiştir. Yani aracılar altı yılda 2 milyar 27 milyon 581 bin 700 lira, bir yılda ise ortalama 337 milyon 930 bin 280 lira kâr etmişlerdir.

Bu yolda araştırma yapılmadığı için kesin bir rakkam veremiyoruz ama, bin odun aracısı bulunduğunu kabul edersek, bir aracının odun ve tomruktan kârı 337 bin 930 liradır. Yani ormandan yılda ortalama 46 lira kazanan köylünün 7 bin 344 katıdır.

7 milyon orman köylüsünün 4 milyonu orman kenarında, 3 milyonu ise orman içerisinde yaşamaktadır. Orman içi köylülerinin ormandan başka geçim kaynağı yoktur. Tarım ve hayvancılık ancak kendilerini birkaç ay *idare edebilecek kadar* gelişmiştir.

Orman kenarı köyleri ise bir miktar hayvancılık yapmakta ve tarımla uğraşmaktadır.

Bir yılda orman köylüsüne üretim, imalat, ulaştırma ve orman bakım işleri dolayısıyla ödenen paranın tümünün orman içi köylerine ödendiği kabul edilirse, bu takdirde orman köylüsünün yıllık ortalama geliri 110 lira olmaktadır. Odun müteahhidinin (aracının) yıllık geliri 337 bin 930 lira olduğuna göre, aracı yılda orman köylüsünün 3370 katı gelir sağlamaktadır.

Ne doğmamış kuzularını elli liradan satanlar, ne de emeğini üçte bir fiyatına kıştan ipotek edenler, orman köylüleri kadar sömürülmemektedirler!

— GELECEK HAFTA —
Orman Köylerinin Dramı

Kürtlerin liderliğini gençler alıyor —

Peşmergeler, petrol rafinerisini nasıl havaya uçurdular?

BARZANİ'NİN PEŞMERGELERİ
— Ortadoğu'nun en usta gerillacıları —

DİCLE'nin doğusundaki 2,5 milyon Kürt'ün yaşadığı bölge, yani Irak'ın yarısı. tamamiyle Barzani ve 9 kişiden kurulu komitesi tarafından idare edilmektedir.

Son ziyaretim sırasında bu 9 kişiyle yaptığım görüşmelerde, onların, bundan önceki ziyaretimde tanıştığım 17 kişilik komisyondan çok daha fazla yetki sahibi olduklarını anladım. Askeri birliklerin başkumandanı ve ihtilal konseyi başkanı olarak Barzani'nin hâlâ eski gücünü muhafaza ettiğine şüphe yoktur. Ayrıca lider bütün kürtler tarafından gayet samimi ve derin bir inanç ve sevgiyle tutulmaktadır. İtibarının çok yüksek olması bir yana Barzani bütün «peşmerge»lerin babası gibidir. Fakat artık üç yıl önce olduğu gibi günlük kararlar ona sorulduktan sonra alınmamaktadır. 68 yaşındaki Barzani'nin genel karargahtan 15 mil uzakta bir dağın yamacında kendi özel karargahı vardır. Bütün önemli meseleler kendisine danışılmaktaysa da Kürt liderin veto hakkı yoktur. Söz gelişi bana Kerkük'e yapılan saldırıya karşı olduğunu fakat azınlıkta olduğu için zorunlu kabul ettiğini açıklamıştı. Devrim liderleri artık gençler arasından seçilmektedir. Büronun genel sekreteri olarak Barzani'den sonra ikinci adam durumundaki Dr. Mahmud Osman henüz 31 yaşındadır.

Kürdistan'da bulunduğum sürece Irak Hükûmeti'ne ait uçaklar devamlı olarak bölgeyi bombalıyorlar ve birkaç stratejik noktada da kara savaşı devam ediyordu. Şimdi sayıları 15.000'e yükselmiş olan «peşmerge»ler devamlı olarak silah altında bulunuyorlardı. Bir o kadar askerin de ihtiyat olarak hazır beklediklerini öğrendim. Bütün askerler üç yıl öncekine kıyasla çok daha iyi teçhizatlandırılmışlardı. Ellerinde otomatik silahlar ve uçaksavar topları vardı.

Mart ayında Kerkük'e yapılan saldırının ayrıntılarını öğrenmek istediğim zaman bunun çok kolay olacağını anladım. Genel hareketi yöneten kişi, 1966 yılındaki ziyaretim sırasında bana tercümanlık yapan ve ikinci ziyaretim sırasında da her gün kasaba sokaklarında rastladığım Sami'den başkası değildi.

Diğer devrimci liderler gibi Sami de bu takma ismi hükümet kontrolündaki akrabalarını korumak amacıyla kullanmaktadır. Önce Manchester Üniversitesinin mühendislik bölümünden mezun olmuş, daha sonra öğrenimine Londra İktisat Fakültesinde devam etmiştir. Bundan önceki ziyaretimden beri Sami'nin sür'atle yükselmesi beni memnun etmişti. 30 yaşında olan Sami artık yürütme bürosunda maliye işlerine bakmakta ve devrimin 4. adamı olarak görev almaktaydı.

Kerkük saldırısı hakkında yaptığımız konuşmadan öğrendiğim hususlar ve bunlardan çıkan neticeler gerçekten hayati önem taşımaktadır. Kerkük saldırısı geçen kış devrim konseyi tarafından yapılan temel politika değişikliğinin ilk kısmıdır ve şayet istemiş olsaydı saldırıyla petrol rafinerisine çok daha büyük zarar verilebilirdi, Kerkük'te savunma tedbirleri alınmasına rağmen yeni bir saldırının yapılacağına kesin gözlerle bakılması gerekir.

«Bazı mülahazalarla büyük bir saldırıya girişmekten vazgeçtik. Özellikle büyük saygı duyduğumuz ve dostluklarına büyük değer verdiğimiz. Batılı ülkeleri kızdırmaktan kaçınıyorduk. Ayrıca Kerkük petrol yatakları Kürdistan'ın ayrılmaz bir parçasını teşkil etmektedir ve biz bir saldırıya girişmekle ileride bizim temel gelir kaynaklarımızdan birini mahvetmiş olacaktık ve hâlâ Bağdat hükümetiyle her iki taraf için de kabul edilebilecek şartlarda uzlaşabileceğimizi düşünüyorduk.

«Fakat Baasçıların yaptığı hükümet darbesinin hemen ardından bu yozlaşmış rejim işbaşında olduğu sürece Bağdat hükümetiyle hiçbir zaman yeniden müzakerelere başlayamayacağımızı anladık ve böylece ilk kez olarak Baasçıların temel gelir kaynağını teşkil eden ve bize karşı kullandıkları modern silahları almalarına yarayan petrol yataklarına karşı ciddi saldırılara girişmeyi düşündük».

Her ne kadar bu hiçbir zaman açıkça ifade edilmediyse de benim edindiğim intiba Kürtlerin istedikleri takdirde cidden zarar verebileceklerini göstererek Bağdat hükümetini bazı tavizlere zorlamayı, onu devirmeyi akıllarına koymuş olduklarıdır.

Tecrübeli bir mühendis ve asker olarak bu görev için Sami'nin seçilmesinden daha normal birşey olamazdı. Sami en büyük zararın nerelerden verileceğini biliyordu. Onun için bu yerlerden uzak durularak stabilizasyon ünitelerine saldırılmasını kararlaştırdı.

İkinci olarak ayrıntılı bir saldırı planı hazırlaması gerekiyordu. Bu sebeple 26 Aralık'ta Sami yanına iki kişi daha alarak koyun tüccarı kılığında düşmanının elindeki şehre doğru yola çıktı. 100 millik bir karlı dağ yolunun katedilmesi 4 gün sürecekti. Küçük grup sadece geceleri seyahat ederek Rania ve Qala Dizeh çevresindeki hükümet kuvvetlerini, Zap Nehrini ve en nihayet yol ciple yolculuk için elverişli hale gelince geri kalan yolu geçerek Ali Musa'ya vardı. Üç koyun tüccarı rafineriyi oldukça yakından incelemekte güçlük çekmediler. Zaten Irak Petrolleri Şirketinin yayınladığı broşürlerden kuruluş hakkında oldukça ayrıntılı bilgi edinmişlerdi. Böylece en elverişli ateş mahallini tesbit etmekte güçlük çekmediler. Kerkük'ü Erbil yoluyla terkeden grup kısa bir süre sonra tesislerin 3 mil kadar yakınında elverişli bir nokta tesbit ettiler. Söz konusu noktada muhafaza oldukça zayıftı.

Genel karargâha dönüşlerinden sonra 200 peşmerge seçerek 2 ay sürecek olan eğitim çalışmalarına başladılar. Bu arada Sami, lojistik meselelerini çözümlemeye çalışıyordu. Yani gerekli techizatın saldırı için seçilen mahalle taşınması meselesiyle. Bir katır, 3000 tüfek mermisi, veya 6 havan topu taşıyabiliyordu. Her topun üç parçaya ayrılarak üç katıra yüklenmesi şarttı. Grup beraberinde 6 havan ve 200'ün üstünde havan topu götürecekti. 23 Şubat günü 200 Kürt askeri ve malzemelerini taşıyan 100 katır yola çıktılar.

MUSTAFA BARZANİ
— Nöbeti gençler alıyor —

5 gün sonra güneşin battığı sıralarda küçük kervan Sami'nin üs olarak kullanmaya karar verdiği küçük bir köye vardı. Kürtlerden meydana gelen köy halkının sadakatı kesindi, fakat yine de 36 saat içerisinde köyden hiç kimsenin dışarı çıkmaması emredildi.

Sami hedefine oldukça tehlikeli bir yoldan yaklaşmaya karar vermişti. Kerkük'e gittiklerine ve önlerinde düzgün bir yol bulunduğuna göre motorlu taşıt kullanmak istiyor-

Kıbrıs vatanperverlerine göre çıkaryol...

Londra'daki Kıbrıs Türk Vatanperverler Birliği, cemaatler arası görüşmelerle ilgili görüşlerini şöyle açıklamıştır.

«Bundan bir yıl önce, bunca yıldan beri ada halkını tedirgin etmekte olan siyasi buhrana bir hal çaresi bulunması için cemaatlararası müzakereler yapılmasında karar kılınmıştır. Olay bütün Kıbrıs halkınca: hem Türkler hem Rumlarca sevinç ve memnuniyetle karşılanmıştı, çünkü iki cemaat temsilcileri ilk defa olarak bir araya geliyor ve doğrudan doğruya biz Kıbrıslıları ilgilendiren meseleye hal çaresi aranılması, dış ülkelerden kendi ülkemize kayıyordu. Bu da Kıbrıs halkının Türklerin ve Rumların bir zaferidir ve böyle telakki edilmelidir, çünkü Kıbrıs işlerine kabaca müdahale eden Anglo - Amerikan emperyalistleri, Türk ve Rumları kavgaya tutuşturmasını becermiş ve sonunda hakem rolüne geçerek, bunca zaman halçaresi peşinde koşmuşlardır. Ve biliniyor ki, biz Kıbrıslıları ilgilendiren meseleye hep kendi çıkar ve hesaplarına uygun ve empoze hal şekilleri aramışlardır.

Emperyalistler cemaatlar arası görüşmelerde de sonucun kendi lehlerine olması için çeşitli dolaplar döndürmekten, çeşitli yollardan müzakereleri etkilemek, yönetmek gayretinden vazgeçmemişlerdir. Hattâ iki tarafı tahrik ederek ve yeni hadiseler yaratarak, daima olduğu gibi hakem rolünde görünmeleri; özel olarak görevlendirilen elçilerinin çeşitli behanelerle iki tarafın temsilcileri ve Ankara - Atina arasında mekik dokumaları, müzakereleri idare etmek manasından gayrı bir mana ifade etmez.

Emperyalist oyunlarından çok çekmiş halkımız yeni tuzaklara basmamak için uyanık olmalıdır. Emperyalistlerin kendi meselelerimize karışmamalarını, karıştırılmamalarını istemek hakkımızdır.

Cemaatlararası müzakereler siyasi anlaşmazlığın halli için en uygun ve en salim yoldur ve her iki tarafça kabul edilebilecek bir anlaşmaya varılıncaya kadar bu yol sabır ve sebatla takip edilmeli, her iki taraftan da bütün imkanlar zorlanmalıdır.

Anlaşmazlığın üç - beş aylık müzakerelerle çözülmesi imkansızdır, çünkü arada bunca kan vardır, tahrip edilmiş bunca emlak vardır, yıllardan buyana biriken bunca problem vardır. Bu çapraşık problemler uzun sürecek görüşmeleri zorunlu kılar, fakat görüşmeler karşılıklı anlayış ve samimiyet içinde, itidal ve sabırla yürütülmeli, dış müdahale dikkatlice karşılanmalıdır.

Müzakerelerde önemli bir yol katedilmemiş olması, bazı noktalarda derin görüş ayrılığının mevcut olması, kesilmelerini gerektirmez.

Bilerek veya bilmiyerek, müzakereleri adeta bombardıman edercesine ta başlangıçtan beri süregelen olumsuz davranış ve yorumlamalar, pek tabii ki, zararlıdır, kamuoyunu şaşırtmaktadır. Böyle bir esas üzerine yapılan karşılıklı polemikler ve olumsuz yayınlardan yerli basının kaçınması gereklidir. Nitekim, Denktaş ve Klirides'in basın mensuplarını birçok defalar müzakereler hususunda yapıcı rol oynamağa dâvet etmeleri anlamlıdır.

Ayrıca, Hükümet çevrelerince artık kesinlikle takdir edilmelidir ki, Türklere karşı iyi niyet ve samimiyet, dostluk hisleri, büyük lafların ötesinde, fiiliyatla isbat edilmelidir. Araya giren güvensizlik, ancak bu şekilde bertaraf edilebilir. Türklere alicenaplıkla, açık kalblilikle ve cesurca yanaşmak, müzakerelerin başarıyla ilerlemesine büyük ölçüde yardımcı olacaktır. Takdir edilmesi lazımdır ki, dostluk hislerini isbat edecek her fiili hareketle, müzakerelerde ileriye doğru bir basamak katedilecektir.

Bununla beraber Türk tarafına da aynı derecede sorumluluk düşmektedir. Cemaat olarak biz de Rumlara karşı aynı duygularla hareket etmeliyiz.

Bilhassa, yönetimin tarih ve toplum önünde büyük sorumlulukla yüklenmiş bulunduğunu belirtmek gerek. Müzakereler başarısızlığa uğrarsa kendi hükümetimizi ilan eder, kendi yolumuzda ilerleriz zihniyeti, şahsi ihtiraslar ötesinde hiçbir kıymet ifade etmez ve toplumumuzu yeni ve daha korkunç felaketlere sürükleyeceğinden, yönetimde bu düşüncenin galip gelmemesi toplumumuzun ve yurdumuzun hayrına olacaktır.

Cemaatlararası görüşmelerden daha emin ve salim yol yoktur ve bütün Kıbrıslıların menfaatine sonuçlanmaları için her iki taraf da bütün imkanlarını zorlamalıdır.»

IRAK'TAKİ KÜRT BÖLGESİ VE PETROLLER

du. Böylece bir düzine kadar çeşitli tip kamyon ve kamyonet bulundu. Toplar tekrar birleştirildi. Küçük bir kuvvet köyü korumak üzere geride bırakılmıştı, tepeden tırnağa kadar silahlı olan geri kalan peşmerge kamyonlara binerek hareket *ettiler.*

Saldırıya geçecekleri noktaya 5 yoldan ulaşabilirlerdi, dolayısıyla her yoldan bir küçük grubun gitmesi kararlaştırıldı.

Yanlarında 81 *mm.* bir top ve çeşitli otomatik silahlar bulunan bir grup ise karşı saldırıya en elverişli görülen Kerkük — Erbil *yoluna gönderildi. Bu* grup, diğerleri geri çekilirken, son kurşunu bitene kadar yerinden kıpırdamayacaktı. Bir *«peşmerge»ye böyle bir emir* verilince yerine getireceği kesindir.

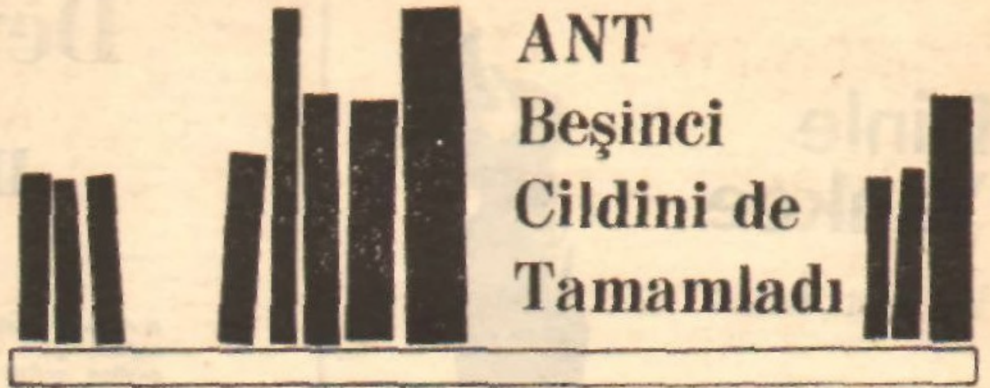
«Ateş mahalline gece saat 8 sularında vardık. Yukarı kadar kamyonlarla çıkabiliyorduk. Atılan her topun tam olarak nereye düştüğünü görüyor ve gerekli emirleri veriyordum. Çok dikkatli ve yavaş olarak 3,5 saat ateş ettik. Bir karşılık görmediğimiz ve elimizde de daha 100 kadar top kaldığı halde yeterince zarar verdiğimize kanaat getirerek geri çekilmeye karar verdim. Her şeyimizi toplayarak yeniden kamyonlara yükledik. «Peşmerge»ler gerilerinde hiçbir şey bırakmadılar.»

Son top ateşinden 20 dakika kadar sonra 1000 askerden kurulu bir hükümet birliğinin Kerkük-Erbil *yolundan* tesislere doğru ilerledikleri görüldü. O yılda görevlendirilen 30 Kürt düşmanları ateş menziline girene *kadar bekledikten sonra* birden ateşe başladılar. Bunun üzerine hükümet kuvvetleri geri çekilmeye mecbur oldular.

Saat 1 sularında tehlike hemen hemen bertaraf edildikten ve yol iyice kötüleştikten sonra kamyon şoförlerinden bazılarının lambalarını yakmaları bir saldırıya uğramalarına sebep oldu. Kamyon lambaları MİG'ler tarafından görülmüştü, aşağıdaki kervan roket ateşine tutuldu. Ateş sırasında biri ağır olmak üzere *sadece 5 kişi* yaralandı. Ertesi sabah, geri çekilme yolları da bilindiğinden büyük bir karşı saldırı hareket bekleniyordu. Ama yalnız uçaklarla saldırıya geçildi ve techizata zarar verilmesine rağmen cankaybı olmadı.

Daha sonra Kerkük çevrelerinde sıkı emniyet tedbirleri alınmasına rağmen tesisler hâlâ tamamiyle emniyete alınmış sayılmaz. Sami'nin düzenlediği saldırı ardından küçük çapta olmakla beraber gerillalar tarafından tesis ve çevresine 6 başarılı saldırı daha yapılmıştır.

Ayrıca Kürt izcilerinin ifadesine göre, gerçek hayal gücünden *yoksun olan Bağdat* hükümeti 90 metre aralıkla Kürtlerin ilk saldırıya geçtikleri bölgeyi kontrol altına almıştır, fakat kürtlerin her saldırıda aynı taktikleri kulanacaklarını düşünmek hata olur. Kerkük şehrine sabotajcılar sokarak yerli halktan yardım alabilirler. Böyle bir amaç uğruna vurucu güçlerinin yarısını kaybederlerse bunu hafif bir kayıp olarak niteleyeceklerdir.

Halk kavramının aydınlatılmasına doğru kültürel yaklaşmalar

Devrimciler Halka nasıl ulaşacak

Jak ŞALOM

Birleşmiş Milletler'in savunmalarını üzerine aldığı bütün özgürlükler haberleşme özgürlüğüne göre değerlendirilir. (...) Haberleşme özgürlüğünün var olması için halka ulaşabilen çeşitli haber ve yorum kaynakları nın varlığı gereklidir.

B. M. konferansı, 1948

Haberleşme özgürlüğü, temel özgürlüklerden birini oluşturur ve ilerlemede ve öbür özgürlüklerin korunmasında vazgeçilmez bir ögedir.

B. M. Genel kurulu, 1949

T. C. Anayasasının ilgili maddesi.

1968 yılının mayıs ayında fransız toplumu son otuz yılın en önemli, en yıpratıcı sarsıntısını geçirdi. Olanaklar oranında izleyebildiğimiz bu olaylar sonucunda yapılan seçimlerde, üç haftaya yakın bir süreyle Fransa'nın ekonomik ve toplumsal hayatının akışını durdurabilecek denli güçlü bir kitlenin direnmesine rağmen, halkın çoğunluğunun oylarıyla, yine sağcı bir hükümet iş başına getirildi. Statükocu sınıfın bu zaferi aynı zamanda kentsoylu toplumun devrimden korkusunu açığa vurmak bakımından özel bir önem taşır. Öyle bir toplum ki, ne olduğu ile değil, sahip olduğu şeylerle tanımlanabilir. Bu toplum, bir devrim - provası'ndan öylesine korkmuştur ki, özbenliği değiştirilmedikçe toplum hayatına katılışı demek olan oy'unu her keresinde sağ'a vermekten alıkonamayacaktır. Bu toplum, **devrimci kültür'den** yoksun olduğu içindir ki, devrimci olan her üstyapısal hareketi geri çevirecektir. Nedir devrimci kültür? Burada **halk ve halka ulaşma** sorunu çıkar ortaya. Teknolojik açıdan mükemmel bir haberleşme ağının sardığı Fransa, aynı mükemmellikte bir devrimci kültüre sahip değildir. Milyonlarca işçi ve genç, devrim derken, devrimin yalnızca bir kadro değişikliği olmadığını, altyapının desteğini kazanmadan, istim arkadan gelsin türünden bir anlayışla hareket etmenin devrimi başarıya ulaştırmaya yetmediğini, bir hayli kayıp vererek anlamışlardır. Ve Fransa'nın sınıfsal yapısı devrimci kültür'ün etkisiyle değiştirilmedikçe, kentsoylu bir toplumda devrimin başarıya ulaşamayacağı bir kere daha anlaşılacaktır.

Azgelişmiş Türkiye'de durumun değişik olması doğal bir sonuçtur. Azgelişmişliğin çeşitli yönleri vardır. Ekonomik azgelişmişliğin yanında toplumsal ve kültürel azgelişmişlik de aynı önemde kavramlar olarak incelenmelidirler. Konunun gereği olarak burada kültürel sorun tartışılacaktır.

Türkiye'de kültür adı verilen şey, halk kültürü adı verilmek istenen şey, **hemen hemen bütün haberleşme araçlarının yanlış yolda kullanılmalarıyla,** aşağılık bir uyutma aracı, bir afyon haline getirilmiştir. Haberleşme araçları derken, bu kavramı en geniş anlamıyla, yani, sesli yayın araçları, gazete, kitap, dergi gibi, yazılı haber araçlarının sonsal ürünleri, eğitim ve haberleşmenin hammaddesi baskı kağıdı, matbaa gereçleri, filmler ve filmlerin hazırlanmasında kulanılan hammaddeler, fotograf ve projeksiyon aygıtları, radyo ve televizyon gereçleri (alıcı, yedek parça, verici vb.), sesli kayıt araçları, bilimsel gereçler, maket, harita, tablo ve öbür eğitim araçları olarak anladığımızı belirtelim. Bütün bu araçlar, ekonomik yönden sömürücü bir azınlık yararına, siyasal yönden (ekonomik yönün olağan bir sonucu olarak) yönetici güçler yararına ve **kültürel yönden,** bütün bunların bir gün değişebilmesini sağlayacak **bilincin uyanmasını önleyecek biçimde** çalışagelmişlerdir Türkiyede. Düşünce özgürlüğünün somut bir biçimde gerçekleşmesi, kısaca ürün vermesi için azgelişmiş bir toplumda haberleşme özgürlüğünün yalnız kağıt üzerinde değil, öncesel bir veri olarak ve toplum yararına çalışması gereklidir. «Bağımsız ulus» kavramı, düşünce özgürlüğünün beraberinde getirdiği bir kavramdır. Her ikisinin de kaynakları birdir. Bağımsız ulusların doğu yarımküresinde geç ortaya çıkmaları, özgür düşüncenin, yani haberleşme özgürlüğünün, önlenerek ya da teknolojik azgelişmişliğin sonucu olarak geç ortaya çıkmasının işlevidir. Düşünce özgürlüğü tek yanlı çalışan bir mekanizma olup çıkınca, öteki yanı çalıştırmak için her yolun meşruluğu kabul edilmek gerekecektir. Türkiye'de son derece zengin kaynaklara sahip halk kültürü, devrimci bir silkinişin gereksinmesini duymaktadır. Bu silkiniş, haberleşme araçlarının bugünkü çalışma mekanizmalarından kurtarılıp, toplum yararına kullanılacakları duruma getirilince gerçekleşecektir. Kentsoylu bir toplum olmayan Türk toplumunun yapısı devrimci silkinişin uyandıracağı kültürün etkisinde devrimi kabul etmeye hazır olacaktır. Geçmiş deneyler göstermiştir ki, altyapısal değişiklikleri gerçekleştirmeye uygun bir ortam yaratılmadan yapılan kadro değişiklikleri, yüzeysel çözüm yolları getirmekten bile uzak kalmaktadır.

Türkiye, devrime Fransa'dan çok daha yakındır bugün.

BİR düzeni aşmanın ilk şartı ona yabancılaşmaktır. İçinde yaşadığı kentsoylu kesimden kopmamış bir tek gerçek sanatçı gösterilemez bugün Türkiye'de. Sanat'tan ne anlaşıldığını açıklayalım. Azgelişmiş toplumlarda sanat, belli bir amaca ulaşmak için bir araçtan başka bir şey değildir. Bu niteliği, azgelişmiş toplumların yapısından ileri gelir. Geçerliliği, sınıflar arasındaki çatışmada bütün öbür araçlar gibi bir araç olup olmamasıyla orantılıdır. Sınıf çatışmasında sanat, siyasal bir araçtır. Bir propaganda, bir eğitim aracıdır. Gerçek sanat, doğalcılığı aşar. Doğalcılık, olguları saptamakla yetinir, onları açığa çıkarır yalnızca. Ancak, doğalcılık devrimci değildir. Burada sözü edilen sanat, dar anlamıyla sanatı aşar, günlük hayata katılır ve «politika yapar». Her türlü sanatsal kaygı yerini devrimci hedeflere en kısa yoldan ulaştıracak çabalara bırakır. Bu sanatın biçimi somuttur. Diyeceğini, dolaysız söyler. Romantik, gerçeküstücü ya da bunlara benzer bütün biçimleri geri iter. Bu biçimler ki, kentsoylu sanatçının kişisel ve anarşik istemlerinden ortaya çıkmışlardır. Her türlü biçim tartışmasında, halkın yararı ölçü tutulan devrimci sanatta ilk adım kapitalist geleneklerden kopmakla atılır; ikinci adımdaysa siyasal açıdan kararsız ya da ilgisiz yığınlara doğru kesif bir eğitim kampanyasına girişilir. Sanatla politikanın bireşimi (sentezi) ortaya gerçek sorumluluğu çıkarır. Bu sorumluluğu kabul etmek, bütün araçların (demek oluyor ki sanatın da) en yüksek insancıl amaçlara hizmet ettiklerini göstermektir. Aslında, siyasal propagandanın etkisi, inandırıcılığını, sanattaki biçim mükemmele ulaşınca kazanır. Bu anlayışı benimseyen sanatçı kültürel azgelişmişliği aşmaya çalışır. Bu yolda kaçınılmaz bir zorunluluk olan yabancılaşama evresi, bugün ta-

TÖS büyük kongresi toplanırken...

TÖS'ün bu yılki genel kurul toplantısı 7 Temmuz'da Kayseri'de başlayacaktır. 500'e yakın olan (kent ve ilçelerdeki) TÖS şubelerinden seçilen delegeler bu kongreye katılacak ve yeni TÖS yönetimine gelecek kişileri seçeceklerdir. Bu genel kurul toplantısına katılan sayın delegelerin sorumlulukları oldukça ağırdır.

Gerçekte devrimcilik açısında TÖS'ün ne denli bir örgüt olduğunu ve devrimci eylem içinde nasıl bir yol (strateji) izlemesi gerektiğini bilmek durumundadırlar ve ben şahsen genellikle bildiklerine inanmak istiyorum.

Bugün ülkemizde ikinci milli kurtuluş savaşı verilmektedir. Halkımıza 20. yüzyılda ortaçağ hayatını yaşatan aşağılık bir düzen hüküm sürmektedir. Bu düzeni sürdüren, emperyalizmin uşağı bir avuç soysuz takımıdır. Bu takım kendi çıkarları için ne gerekiyorsa onu yapmaktadır. Amerika'yı üssüyle, tesisleriyle, bankalarıyla, 6. filosuyla, barış gönüllüleriyle içimize sokan bu takımdır. İrticayı körükleyip «kanlı pazarlar» yaratarak kardeşi kardeşe öldürten bu takımdır. Halkımızı dinsel ninnilerle uyutup, tütününü, pamuğunu, madenlerini, petrolünü dış ortaklariyle birlik olup sömüren bu takımdır. Bu takımdır Göllüce ve Atalan köylülerini jandarma dipçiği ile inleten. Bu takımın ihaneti, Türk halkına yaptıkları kötülük saymakla bitmez...

İşte Türkiye'nin ortamı... Bu gidişe son vermek için başlamıştır ikinci milli kurtuluş savaşımız. Devrimcilerin görevi de bu çizgide somutlaşmaktadır. Nasıl başarıya ulaşacak ikinci milli kurtuluş savaşı? Devrimci örgütlerin bunda payı ne olacaktır?

Devrimci örgütler, tek tek kişilerin başaramıyacağı eylemleri başarmak, sürüp giden bozuk ekonomik düzenin halk yararına değişmesinde etken olmak için kurulmuş örgütlerdir. Kimi sarı örgütler de bu görüşün karşısında olup mevcut düzenin sürdürülmesinde çaba gösterirler. Bunlar olacaktır. Ama bir gün ihanetlerinin cezasını da çekeceklerdir elbet.

TÖS Türkiye'deki devrimci yan örgütlerin en büyüklerinden biridir. Üye sayısı 60 bini aşkındır bugün. Bu üyelerin tamamı da eğitim alanında çalışmakta, halkla içiçe bulunmaktadır. Üstelik te halktan gelme kişilerdir.

«Sendika sınıf savaşının bir aracıdır» bilinciyle eylem gösterip bu düzenin tezelden el değiştirip, halk yararına dönüşmesinde çaba göstermelidirler. Ne var ki, bu bilinci TÖS üyesi tüm öğretmenlerden beklemek yanılgı olur. Maalesef daha bugün çoğu öğretmen sınıf bilincine sahip değildir. Bu yüzden de devrimci sayılmamak gerekir. Bu gerçeği söylemekle öğretmenleri suçlamak istemiyorum. Çünkü öğretmenler de bugünkü bozuk düzenin bozuk eğitim sisteminden geçme kişilerdir. Suçlanacak olan, bu gerçeği bugüne değin görmezlikten gelen, soyut bir kavgacılığın ötesine geçemiyen tepedeki TÖS yöneticileridir. Tabandaki büyük gücü sınıf bilinciyle eğitme yoluna gitmemiştir. 4-8 Eylül 1968'de toplanan «Devrimci Eğitim Şûrası»nda saptanan «Devrim için eğitim» ilkesi unutulmuş gitmiştir nedense. Direnme toplantıları fiyasko ile sonuçlanmış, daha etkin bir şekilde sürdürülmek istenmemiştir. İşveren bakanlık karşısında «Demokratik baskı aracı» olmak yerine, yakınma edebiyatıyla işler geçiştirilmiştir. Bakanların değişmesini başarı sanmış, Danıştay kararlarıyla teselli duyulmuştur.

Danıştay, anayasanın gereklerini yerine getiren, saygı değer bir yargı organıdır. Haksız fiiller karşısında yalnız öğretmenleri değil, tüm vatandaşları korumaktadır.

TÖS'ün yönetimini elinde tutan kişiler, tabandaki öğretmeni eğiterek sınıf bilincini vermek, onları İkinci Milli Kurtuluş savaşının devrimci kadrosu haline getirmek yerine, birbirinin gırtlağına sarılmayı yeğ tutmuşlardır. Bu tutum dolaylı olarak şubeleri de geniş ölçüde etkilemiştir. Ayrıca genel merkezin çok ilerisinde olan şubelerin eylemleri engellenmiştir. Hoşlarına gitmeyen kadrolar, tam seçim ortamlarında küçük oyunlarla düşürülmüş, yerine daha tutucu kadroların getirilmesi sağlanmıştır. Bunun örnekleri ortadadır.

Kuruluş günlerinin devrimci heyecanını yitiren TÖS ve TÖS yöneticileri «TÖS DEVRİMCİ DAYANIŞMA BİLDİRİSİ» ile uyarılmışlardır. «Tös Devrimci Dayanışma Bildirisi» gerçekten TÖS'ün temel felsefesini içermektedir. Yazılı bir eleştiri anlamında olan bu tutarlı bildiriden yararlanmak, altına imzayı basmak yerine karşı çıkılmıştır. Tepedeki TÖS yöneticileri bu karşı çıkmayı o derece ileri götürmüşlerdir ki, TÖS'ün yayın organı olan «TÖS GAZETESİ»nde, TÖS'ün genel sekreteri, bu bildirinin altına imza koyanları «Amerikan uşaklığı» ile suçlamıştır. Bu suçlama yazısını 5 Mart 1969 tarihli TÖS Gazetesi'nde okumak mümkün. Aşağılık ve tutarsız olan bu yazıyı, genel sekreter olacak kişinin yazdığına inanmıyorum, bu yazı ona yazdırılmıştır. Dediğimin tersi olsaydı, o yakışıksız yazıyı yazan adam bugüne dek TÖS çatısı altından uzaklaştırılırdı.

TÖS Devrimci Dayanışma Bildirisi'nin altına imzalarını koyan kişiler devrimcilikten ödün vermeyen kişilerdir, «tebeşir sorunu» diye hırsüden bağıran kişilerden değillerdir. Öğretmen sorunlarının yurt sorunlarına, yurt sorunlarının da dünya sorunlarına bağlı olduğunu bilen ve savunan kişilerdir. TÖS Devrimci Dayanışma Bildirisi'nin de içerdiği budur.

Soyut kavgacılık yerine devrimci eylem...

Tabandaki büyük gücü sınıf bilinci ile eğitme...

İkinci Milli Kurtuluş savaşında etken rol oynama...

Tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye'yi yaratma... özlem ve ilkeleridir TÖS Devrimci Dayanışma Bildirisinde saptananlar. Buna karşı çıkmak ne devrimcilikle, ne de TÖS eylemiyle bağdaşır.

Kasıtlı olarak geri bırakılmış bir ülkenin öğretmenleriyiz. Görevimiz ağır ve büyüktür. TÖS çatısı altında toplanmış büyük bir gücüz. Bu gücümüzü İkinci Milli Kurtuluş Savaşı heyecanıyla göstermek, tümümüzün namus borcumuzdur. Halkımızın bu sömürü düzeninden kurtularak mutlu yaşaması için ne gerekiyorsa onu yapmak zorundayız. Yoksa ne tarih, ne de içinden geldiğimiz çarıklı halkımız bizi affetmeyecektir.

İbrahim OSMANOĞLU

---

mamlanmış gibidir Türkiye'de. Şimdi, birinci döneme, bulgu ve sezgi dönemine girmek olanaklıdır artık.

1965 genel nüfus sayımına göre **köylerde yaşayan Türk halkının sayısı, genel nüfusun % 61,38 ini oluşturur.** Bu %61,38 içinde bulunan her yurttaş, görsel ve işitsel araçlar yardımıyla bilgi edinir. Unesco'nun yaptığı araştırmalara göre, bugünkü **dünya nüfusunun % 70'e yakın bir kısmı, ülkelerinde ve yabancı ülkelerde cereyan eden olayları izleyebilecek temel araçlardan bile yoksundur.** Bu oran, halkın çoğunluğunun köy ve kasabalarda yaşadığı azgelişmiş ülkelerde ve Türkiye'de de, haberlerin ülke içinde halkın yararına ve etkili bir biçimde yayılma oranı göz önüne alındığında daha da yüksek rakamlara ulaşır. Brezilya'da yapılan bir ankete göre, nüfusun ancak % 5 i, bütün dünyayı sarsan bir olay olan Küba devrimi hakkında doğru bilgilere sahiptir. Toplum yapısı hemen aynı olan Türkiye'de durum bundan farklı değildir. Varolan düzende kendisine haber ulaşabilen her yurttaş bu bozuk haberleşme dizgesi tarafından koşullandırılır.

Haber araçlarının azgelişmiş ülkelerdeki yetersiz durumunu belirtmiştik. Buna rağmen etkileyicilik nitelikleri - bu araçlar halkın yararına kullanılmadıkları zaman asıl korkulacak olan da budur - çok yüksektir. Bir başka azgelişmiş ülkede, B.A.C.'de yapılan bir araştırmadan örnek verelim.

Bu ülkedeki **köylü nüfus'a seçimle plebisit arasındaki fark** sorulmuş ve şu sonuçlar alınmıştır.

Gazete okuyan köylüler Doğru % 13,9 Yanlış % 27,7 Gazete okumayanlar Doğru % 4,6 Yanlış % 53,8 Radyo dinleyicisi köylüler Doğru %15,5 Yanlış %60,0 Radyo dinlemeyenler Doğru %3,0 Yanlış %21,5

Birleşik Arap Cumhuriyeti'nde yapılan bir ankette de, doğru cevapları verenler arasında **gazete okuyan köylülerin sayısı, okumayanlardan dört kere fazladır. Doğru cevap veren radyo dinleyicilerinin sayısı ise radyo dinlemeyenlerden 5 kere fazladır.** Doğru cevaplarla yanlış cevaplar arasındaki oran ise haber araçlarının etkileyiciliğini daha belirgin bir biçimde ortaya koymaktadır. **Gazete okuyanlarda** doğru cevapların, yanlış cevaplara oranı yalnızca 1/2 iken, **okumayanlar** arasında bu oran 1/12 dir. **Radyo dinleyenlerde doğru cevapların, yanlış cevaplara oranı 1/4 iken, radyo dinlemeyenlerde** aynı oran 1/7 dir.

Görülüyor ki haber araçları, ne denli dar ölçüde kullanılırlarsa kullanılsınlar, etki güçleri son derece yüksektir. Kuşkusuz, bu güç azgelişmiş ülkelerde yönetici azınlık tarafından halkın yararına kullanılacak değildir, genellikle. Türkiye'de bugünkü durumu yansıtan bu gerçek, devrimci kültürü yayacakların, haberleşme araçlarına ne denli önem vermeleri gerektiğini hatırlatmak bakımından belki bir katkıda bulunur.

— Devam Edecek —

Kanlı Maç'tan lotaryacı gazeteler de sorumludur

«Yavuz Hırsız Ev Sahibini Bastırır» diye bir söz vardır. Bu söz, herhalde tam bizim Bâbıâli basınına göre biçilmiş kaftandır.

Geçen yıl Kayseri'de bir maç faciası olmuş, kan gövdeyi götürmüştü... O zaman da gazeteler dramatik manşetler atmışlar, bir dedektif ustalığıyla suçluları (!) bulup çıkartmışlar ve yüksekten ifadelerle hesap sormuşlardı.

Geçtiğimiz hafta aynı maç faciası bu defa Kırıkkale'de oynandı. Gerçekte Kırıkkale'de oynanan Tarsus İdmanyurdu - Kırıkkalespor 3. Türkiye ligi maçının sonuna kadar hiçbir olay çıkmamış, ancak çok iddialı olan ve daha önce oynanması gerekirken olaylar çıkması ihtimali gözönüne alınarak bir süre ertelenen maçın 1 - 1 berabere bitmesinden sonra, iki takım futbolcuları saha içinde kavgaya tutuşmuşlardır.

Bu kavga başlar başlamaz, K.kaleye Ankara'dan otobüslerle gönderilen 650 toplum polisi, tıpkı üniversite olaylarında olduğu gibi, bir yandan oyuncuları cop darbeleri ile bayıltırken öte yandan da tabanca çekip havaya ateş etmiştir. Tribünlerdeki binlerce kişi, işte bu vahşi saldırıdan sonra galeyana gelmiş ve sahadaki toplum polisini taş yağmuruna tutmuştur. Toplum polisi, saldırıya son vereceği yerde tabancasının namlusunu tribünlerdeki halkın üzerine çevirmiş ve gelişigüzel ateş etmeye başlamıştır. Bu ilk ateş anında tabanca kurşunları ile birkaç kişinin yaralanması tribünleri iyice karıştırmıştır. Halkın tel örgüleri çiğneyerek sahaya girmesi üzerine çatışma tam anlamıyla bir meydan muharebesi halini almış, herbiri 25'er mermi taşıyan 650 toplum polisi bütün mermilerini halkın üzerine boşaltmıştır. Bu arada silah taşıyan halktan bazı kişiler de silahlarını çekmişlerdir.

Toplum polisinin kurşunlarıyla üç kişi öldükten ve yüzden fazla kişi yaralandıktan sonra olay yerine 61. Piyade Alayından askeri birlikler gelmesi üzerine, birçoğu yaralanan toplum polisleri, askeri birliklerin bulunduğu saha içine güçlükle kaçarak kendilerini kurtarabilmişlerdir.

Janrlarına göre, iktidarı suçlayanlar, polisi suçlayanlar, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünü suçlayanlar, Futbol Federasyonu'nu suçlayanlar tümen tümen... Bu arada olaylarda «komünist parmağı» arayan Tekin Erer gibi akhevveller de yok değil!

Tabii Bâbıâli'de köşebaşlarını tutmuş toplumcu yazarlarımız da, şüphesiz en doğru ve sağlam bir biçimde kanlı olayı yargıya bağlıyorlar.

Ne var ki, bütün bu suçlama fırtınası içerisinde bir kalem sahibi de çıkıp, «Yahu bu işte bizim de sorumluluğumuz var!» diyemiyor. Diyemez de...

İki kere ikinin dört ettiği kadar açık gerçek: Olaylarda şüphesiz spor işlerini yönetenler, takımların idarecileri, polis, politikacılar, iktidar, hepsi suçludur. Çünkü hepsi de, bozuk düzenin temsilcisidirler. Ancak egemen sınıfların elinde ve hizmetinde bulunan Bâbıâli basınının, en az diğerleri kadar bu kanlı olaylardan sorumlu olmadığını kim iddia edebilir?

Sık sık belirttiğimiz gibi, futbol bugün Türkiye'de profesyonel statüsü ile, spor totosu ile bir spor olmaktan çıkmış, büyük halk kitlelerini kendi öz benliklerinden uzaklaştırıp, Roma İmparatorluğu'nun son yıllarındaki kanlı gladyatör gösterileri gibi bir kanlı maceraya sürüklemiştir.

Bugün futbol demek, para demektir, kumar demektir! Futbolcu demek, sporcudan çok, geri bıraktırılmış kitlelerin kafasında Hollywood yada Yeşilçam yıldızları gibi bol reklamla, gazetelerin sansasyonel haberleriyle efsaneleştirilmiş bir yaratık demektir.

İnsanlara asgari geçinme imkanlarını dahi sağlamayan düzen, batıdan kopya ederek aldığı lotaryacılıkla, spor toto ile büyük kitleleri «havadan milyonlar kazanma» hayaline bağlamış, sporda centilmence yarışarak kazanma zevki, kumar hırsıyla kirletilmiştir.

Futbolcular artık esir pazarlarında alınıp satılan köleler gibi bir ticaret konusudur. İşte bu ay yeni transfer ayı başlamaktadır. Gazetelerin son sayfalarını açınız: Her birine 100 bin, 200 bin, 300 bin, 500 bin lira fiyat biçilen 20-22 yaşındaki gençlerin boy boy fotoğrafları!

Seyircide para kazanma hırsı, futbolcuda para kazanma hırsı!

Kimdir bu hırsı kamçılayan?

Bâbıâli'deki beş on gazete!

Birbirleriyle tiraj yarışına girişen Bâbıâli gazeteleri için ne fikrin, ne doğru dürüst haberin değeri var! Tek amaç, temel sorunlara eğilmeden bu para hırsını, bu şehirler arasında yaratılan suni düşmanlık hırsını kamçılayarak daha fazla gazete satmak, tirajı yükseltmek ve yükselen tiraj oranında kapitalistlerden ilan kopartabilmek! Onun içindir ki bütün sabah gazeteleri, en solcu geçineni dahil, spor toto tahminlerine işçi, gençlik hareketlerinden, dünya olaylarından daha fazla yer ayırır, bir devrimcinin öldürülmesinden, zındana atılmasından tek kelime ile söz etmezken, bir futbolcunun ayağının burkulmasını manşet çekerler!

Bu gazeteler için işçinin asgari ücretinin ne olduğu mesele dahi değildir, açlıktan, gıdasızlıktan canverenlerin sözü dahi edilmez, ama bilmem hangi futbolcunun transfer piyasasındaki fiyatı 200 bin mi olacak, 300 bin mi olacak, sayfalar ve sayfalar tahsis edilir!

Doğru dürüst eğitim kurumlarının bulunmadığı ve tek eğitim aracının gazeteler olduğu bir ülkede, kitlelerin böyle kendi benliklerinden uzaklaşmalarına, birbirine düşman kesilmelerine, birbirlerini boğazlamalarına neden şaşmalı! Vahşetin, insanlık dışı ihtirasların tohumları Bâbıâli'nin dev rotatiflerinde atılıyor!

Sadece spor toto da değil, sadece transfer piyasası haberleri de değil!

Bâbıâli basını artık bütünüyle iğrenç bir lotarya yarışına girmiştir. Baş soygun kaynağı bankaları dahi yaya bırakmıştır lotaryacılıkta...

Cumhuriyet Gazetesi hariç bütün gazeteler bu lotaryacılık bataklığında yuvarlanmaktadır. Bilindiği gibi Akşam Gazetesi kumaş ve pardesü ticaretiyle işe başlamış, daha sonra işi Amerikan sigortası komisyonculuğuna kadar vardırmış, sonunda «üç dayalı döşeli yazlık daire» lotaryasında karar kılmıştır.

Tercüman Gazetesi ise, evvelce ayda bir kat verirken lotarya yarışının hızlanması üzerine her ay verdiği kat adedini birdenbire 4'e çıkartmıştır.

Son zamanlarda kadrosunda sık sık değişiklik yapan Yeni İstanbul da lotarya yarışına 7 apartıman katıyla birden katılmıştır.

Günaydın Gazetesi 7 yazlık daire lotaryası yaptığı gibi, geçen haftadan itibaren hiçbir bankanın vermediği kadar yüksek nakdi ikramiye koyarak 500 bin liralık bir yeni lotarya ilan etmiştir.

Milliyet Gazetesi şu sırada lotarya yarışından çekilmiştir. Buna karşılık tirajı milyonu vuran Hürriyet, büyük bir lotarya ile tirajı korumağa çalışmaktadır. Hürriyet, okurlarına her ay özel olarak imal ettirdiği 10 ANADOL otomobili vermektedir.

Bu dev lotaryaların yanında Yeni Gazete «bedava yaz tatili», Son Havadis «traktör ve arsa» lotaryalarıyla durumu idare etmektedir. Ümmetçi Bugün Gazetesi ise lotaryacılığı «kumaş ticareti»yle devam ettirmektedir.

Kâr hırsı peşinde büyük okuyucu kitlelerinin beynini böylesine yıkayan, insanları küçük hesaplarla şartlandıran, devrimci atılım imkânlarını küçük çıkar vaadleriyle ortadan kaldıran Bâbıâli basını, bu düzenin sözcüsü olarak, propagandacısı olarak, savunucusu olarak kanlı olayların başlıca sorumlusudur.

Böyle bir basının, başka suçlular aramadan, çuvaldızı başkasına batırmadan önce iğneyi kendisine saplaması lazımdır!

BASIN DİYOR Kİ

Sıcak kimin beynine vurmuş ola?

Yolcu uçaklarına saldırarak sabotaj ve terör yapmak artık klasikleşti. Harcıâlem, alel'âde, her yerde olağan sayılan bir yıldırma usulü halini aldı.

Uçak komiteciliği devrindeyiz.

Küba'nın sakallı serserileri Florida'dan kalkan Amerikan yolcu uçaklarına musallattırlar.

Şimdi sahnede yeni bir komando - gangster grupu belirmiş bulunuyor: Eritre kurtuluş cephesi. Yardımcıları da şunlar: Pakistan, Küveyt, Süriye, Saudi Arabiya ve... Kızıl Çin!

Bu yardımcıları aynı hedefe nasıl bir müşterek çıkar yöneltebilir? Kimbilir?

...Ama allah bilir, belki de bu yazın şiddetli sıcakları beyinlerine vurmuş ola!

NİZAMETTİN NAZİF
(Y. İstanbul - 26.6.1969)

haftanın karikatürü

İNGİLTERE'NİN EN CİDDİ GAZETELERİNDEN BİRİ OLAN THE FINANCIAL TIMES'A GÖRE:

«İnönü Albaylar arasına karakedi soktu»

İNÖNÜ KARTAL'DA

Dün eşiyle beraber İstanbul'a gelen

İnönü «Bayar'ı özledim ilk işim onunla görüşmek olacak» dedi

«BEN GELDİM BAKIN HAVA NE KADAR GÜZELLEŞTİ» DİYE ESPRİ YAPAN CHP LİDERİ BOL BOL DENİZE GİRECEĞİNİ SÖYLEDİ.

İsmet Paşa 1969 un ilk çivilemesini yaptı ve 2 dakika 14 saniye denizde kaldı

«CANİKOM» ADLI SANDALLA 20-25 METRE AÇILDIKTAN SONRA ÖNCE MUHAFIZLAR ATLAYIP BOY VERDİ, SONRA ... ÜÇ VİLEMESİNİ YAPIP, YÜRÜYEREK RIHTIMA ÇIKTI

TİLKİLER SİRKİ

YAKİN MERTEBELİK YARIŞI!

Müslümanlar arasında ayrılıklar meydana getiren tirajı yüksek bir gazetenin dini ve tasavvufi yazılarıyla tanınmış hanım yazarının daha önce yazıları neşredilen bir başka gazetede sütununun başında açık başlı resmini görmüş olduğum için, kendisinin islamın kadınlara mutlak şartı olan örtünmeye riayet etmeyen açık bir hanım olduğunu biliyordum. Fakat, onun, yani yazılarında dini, ahlaki bahislerden, manevi mertebelerden bahseden, imanın ilmel yakin, aynel yakin ve hakken yakin mertebelerini izah edip, kendisinin en yüksek mertebe olan hakken yakin mertebesinde bulunduğunu çok açık ima ile serdeden bu dindar (!) hanım yazarın bu derece küçüleceğine, erkek - kadın karışık plajlarda vücudunu mayo ile çırılçıplak teşhir edebileceğine asla ihtimal vermezdim... Ancak okuyucum bu hanım yazarın bir yazısını ek olarak gönderince, onun plajda mayo ile dolaştığına katiyetle inandığım gibi, kendisini çıplaklar kampında dahi görmenin mümkün olduğunu düşündüm.

ŞÜLE YÜKSEL ŞENLER
(Bugün - 26.6.1969)

Şapka hikayesini reddiye!

İşgal, boykot ve polisle çarpışma olaylarına karışan delikanlı takımları milletlerarası edebiyatta damgasını yemiştir: «Marksis - Leninist.» Yalnız bizim adaletten hükmünü giymemiştir. Danıştay 12. Dairesi'ne göre ise «masum gençlik!»

Ankara Tıb Fakültesi bahçesinde işgalci gençlerin haykırışları:

— Kahrolsun Amerika!

— NATO'ya paydos!

Reformla bu yaygaranın ilişiği ne?

Ve Moskova'ya selam...

Ve Mao'ya saygı...

İşte bolşevik ayol. Bolşeviğin boynuzu yok ki!

FALİH RIFKI ATAY
(Dünya - 24.6.1969)

ANT'IN NOTU: Atay'ın kafadarları, «bolşevik», «komünist» sözü geçti mi «kapıya şapka asma» derler de başka bir şey demezler. Bakalım, Atay «bolşevik»lerin boynuzsuz olduğunu açık seçik ilan ettikten sonra kafadarları ne buyuracaklar!

ANT ● Haftalık Dergi ● Kurucuları: YAŞAR KEMAL, FETHİ NACİ, DOĞAN ÖZGÜDEN ● Sahibi ve Genel Yayın Müdürü: DOĞAN ÖZGÜDEN ● Sorumlu Müdürü: ALPAY KABACALI ● Teknik Sekreter: İNCİ ÖZGÜDEN ● İdare Yeri: CAĞALOĞLU, Başmusahip Sok. Tan Apt. 10/11 - İSTANBUL ● Tel.: 27 81 09 ● P. K. 934 — Sirkeci - İSTANBUL Ankara Temsilciliği: Tel.: 13 40 20 ● Dizgi: ES-İN MATBAASI ● Baskı: VATAN

● Taşra Dağıtımı: HÜRRİYET DAĞITIM A. Ş. — Cağaloğlu - İstanbul, Tel.: 27 38 54 ● İstanbul Dağıtımı: FUAT BOTE - Ankara Cad. 84 - İSTANBUL. Tel.: 27 89 49 ● Abone Şartları: Yıllık 44 Lira, Altı Aylık 22 Lira, Üç Aylık 11 Lira ● İlan: Santimi 25 Lira; Yayın ilanları yüzde 50 indirimlidir ● Tam sayfa yayın ilanları 1500, yarım sayfa 800 Lira'dır ● Küçük yayın ilanları kelimesi 75 Kuruş'tan kabul edilmektedir.